

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Role dotací v rozpočtu obce
Role of Grant in Municipal Budget

Student: Michaela Jabůrková

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Petr Tománek, CSc.

Šumperk 2010

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci včetně všech příloh vypracovala samostatně a uvedla v seznamu literatury všechny použité literární a odborné zdroje“.

V Šumperku dne 7. 5. 2010

Michaela Jabůrkova

Obsah

1 ÚVOD.....	1
2 PRAVIDLA HOSPODAŘENÍ OBCÍ A ROLE DOTACÍ.....	2
2.1. Obce.....	2
2.1.1 Postavení obcí a jejich působnost	2
2.1.2 Základní druhy obcí a jejich charakteristika	2
2.1.3 Orgány obce	4
2.2 Pravidla hospodaření obcí	5
2.2.1 Rozpočet.....	5
2.2.2 Příjmy rozpočtu obce.....	6
2.2.3 Výdaje rozpočtu obce	8
2.2.4 Rozpočtový proces	9
2.2.5 Přezkum hospodaření obce	11
2.2.6 Majetek obce	11
2.3 Role dotací.....	11
2.3.1 Výdaje státního rozpočtu ČR.....	11
2.3.2 Dotace do územních rozpočtů.....	12
2.3.3 Druhy dotací ze SR do územních rozpočtů v ČR.....	13
2.3.4 Způsob převádění dotací.....	13
2.3.5 Dotační politika	14
2.3.6 Příprava projektů, získávání dotací a grantů	14
3 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE.....	16
3.1 Hospodaření obce Vikýřovice	16
3.1.1 Příjmy obce	20
3.1.2 Výdaje obce.....	24
3.2 Analýza dotací obce Vikýřovice 2005 – 2009	27
4 ZHODNOCENÍ DOTACÍ V RÁMCI HOSPODAŘENÍ OBCE	35
4.1 Získávání dotací a grantů – fáze přípravy a realizace	35
4.1.1 Definice problému	35
4.1.2 Příprava projektové žádosti	35
4.1.3 Hodnocení projektu	36

4.1.4 Podmínky realizace a financování	37
4.1.5 Závěrečné zhodnocení	37
4.1.6 Nejčastější úskalí při přípravě a realizaci projektů	38
4.2 Dotace z veřejných rozpočtů	38
4.3 Dotace z EU pro obec Vikýřovice od roku 2004 – 2010	39
5 ZÁVĚR.....	42
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	44
SEZNAM ZKRATEK.....	45
PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	46
PŘÍLOHY	47

1 ÚVOD

Postavení, funkce a jednotlivé úkoly obcí jsou silně zakotveny v Ústavě ČR a zákoně o obcích. Zákon o obcích č. 128/2000 Sb., mimo jiné upravuje orgány obcí a účast občanů na řízení obce. Obec je tedy základním článkem celé soustavy státní správy a samosprávy. Ze zákona je vybavena nezávislými kompetencemi, pravomocemi a odpovědností při zajišťování úkolů, které jsou jí svěřeny. Hospodaření obcí a tvorba rozpočtu se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a rozpočtovou skladbou, ve znění pozdějších předpisů.

Tato bakalářská práce je zaměřena na roli (působnost) dotací v rozpočtu obce Vikýřovice, která se nachází v olomouckém kraji v těsné blízkosti města Šumperk. Bakalářská práce se snaží poukázat především na to, že obce nejsou schopny ze svých vlastních zdrojů financovat veškeré náklady na velké investiční akce. Pomoc se jim dostává prostřednictvím dotačních (finančních) prostředků, které jsou obcím poskytovány z jiných veřejných rozpočtů a to převážně ze státního rozpočtu, ze státních fondů, od příslušných krajů a především z fondů Evropské unie. Česká republika se od 1. května 2004 stala plnoprávným členem Společenství EU, i když patří převážně k méně rozvinutým členským státům. Významným nástrojem Regionální politiky EU je podpora ekonomicky slabších států, snižování rozdílů mezi jednotlivými regiony a posilování ekonomické a sociální soudržnosti všech členských států. Proto i ČR dostala tu možnost čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů a iniciativ Společenství.

Hypotézou této práce je, že obec Vikýřovice není schopna bez finančních prostředků, získaných z jiných veřejných rozpočtů uskutečnit dané investiční a neinvestiční programy, které se uskutečnily ve sledovaném období 2005 – 2009.

Cílem bakalářské práce je celkově zhodnotit dotační prostředky, které jsou využívány při hospodaření obce Vikýřovice.

Bakalářská práce pojednává o obecných pravidlech hospodaření obce včetně rolí dotací v rámci rozpočtu obce. Obsahuje analytické informace ohledně hospodářské činnosti za období v letech 2005 – 2009. Závěr této práce uzavírá zhodnocení dotačních prostředků za sledované období roků 2005 – 2009. K řešení bakalářské práce bude použita metoda analýzy rozpočtu dané obce, analýza dotací vzhledem k celkovým příjmům obce. Výsledné zhodnocení bude součástí závěru této práce.

2 PRAVIDLA HOSPODAŘENÍ OBCÍ A ROLE DOTACÍ

2.1. Obce

Obec je v mnoha informačních pramenech charakterizována jako základní územní samosprávný celek a územní jednotka státu. To znamená, že se vyznačuje třemi typickými znaky:

- územím,
- občany,
- samosprávou.

2.1.1 Postavení obcí a jejich působnost

Postavení a úkoly obcí jsou zakotveny v Ústavě ČR a v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, dále jen zákon o obcích, který zároveň upravuje orgány obcí a účast občanů na řízení obecních záležitostí. Obec je veřejnoprávní korporace. Jako základní územní samosprávný celek se rozkládá na jednom nebo několika katastrálních územích. Podle katastrálních území se člení na části. Zákon o obcích umožňuje, že se obce mohou slučovat nebo rozdělovat na základě výsledků místního referenda. Každá obec v ČR je začleněna do správního obvodu okresu a do územního obvodu vyššího územního samosprávného celku – kraje.¹

Obec plní následující funkce vymezené zákonem o obcích:

- a) **Vlastní samosprávnou funkci** – samostatná působnost v záležitostech, o kterých může obec samostatně rozhodovat.
- b) **Přenesenou funkci** – přenesená působnost v rámci vykonávání státní správy.

Výkonem jsou pověřeny výkonné orgány obcí, které jsou podřízeny a kontrolovány příslušnými orgány státní správy.

2.1.2 Základní druhy obcí a jejich charakteristika

- **Obce** – které nejsou nazývány městy.
- **Města** – s počtem obyvatel nad 3000, která získala statut města s příslušným požadavkem směřující na předsedu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.
- **Městys** – obce, které byly oprávněny používat toto označení.
- **Statutární město** – území měst členící se na městské obvody nebo části. Rozdělení se schvaluje přijetím obecně závazné přihlášky.
- **Hlavní město Praha** – které je členěno na městské části.

¹ Peková, J, Pilný, J, Jetmar, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 2008.

Na základě přenesené působnosti, rozeznáváme tyto kategorie:

- obce,
- obce s matričním úřadem,
- obce se stavebním úřadem,
- obce s pověřeným obecním úřadem a rozšířenou působností ve správním obvodu.

(dále tyto obce mohou vykonávat funkci matričního a stavebního úřadu).

Obec jako základní článek územní samosprávy:

- a) Je **veřejnoprávní korporací**. Jedná se o společenství občanů s trvalým pobytem a účastí na samosprávě. Má rozhodovací pravomoci a zákon jí svěřuje zabezpečování některých úkolů veřejné správy v zájmu občanů i podnikatelských subjektů. Vlastní majetek, který je nedělitelný mezi občany.
- b) Je **reprezentantem veřejných zájmů**. Především zájmů občanů (a ostatních subjektů firem) daného územního společenství. Zohledňuje místní zvláštnosti včetně zájmů a preferencí obyvatel.
- c) Pečuje o **všestranný sociálně-ekonomický rozvoj** svého území a o potřeby občanů v rámci veřejného zájmu.
- d) Je **samostatným ekonomickým subjektem** disponující právní subjektivitou. Ve smluvních vztazích a právních záležitostech má autonomii a vystupuje pod svým vlastním jménem. Nese však právní odpovědnost za důsledky svých rozhodnutí, svého konání.
- e) Zabezpečuje **veřejné služby** a k tomu může zřizovat i neziskové organizace pro své občany.
- f) Má možnost zakládat obecní podniky, může vkládat svůj majetek do společných podniků, které byly založeny společně s jinými obcemi.
- g) Disponuje určitou **finanční suverenitou**, která je vymezena příslušným zákonem, která jí dovoluje být zčásti finančně nezávislá na státu.
- h) V mezích zákona je **nositelem veřejné moci**. Při samostatné působnosti upravuje veřejné záležitosti prostřednictvím obecně závazných vyhlášek, naopak v přenesené působnosti nařízeními obcemi.²

Další povinnosti, které jsou obcím ukládány je zvelebovat vlastní obecní majetek, spolupracovat a rozvíjet vztahy s jinými obcemi, s krajem, státem a ostatními subjekty.

² Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů: zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

2.1.3 Orgány obce

Zastupitelstvo obce – jedná se o kolektivně volený orgán, který má hlavní rozhodovací pravomoci v samostatné působnosti. Členové zastupitelstva jsou voleni v komunálních volbách na dobu čtyř letého volebního období. Jednání zastupitelstva obce jsou veřejná.

Pravomoci zastupitelstva

Zastupitelstvo v rámci své samosprávy rozhoduje, ale i schvaluje např.:

- ✓ rozvojový program územního obvodu obce,
- ✓ rozpočet obce, závěrečný účet,
- ✓ výši osobních a věcných nákladů,
- ✓ výši odměn,
- ✓ poskytování půjček,
- ✓ smlouvy ohledně poskytnutí dotací,
- ✓ založení, zřízení, zánik svých organizačních složek,
- ✓ v zájmu zastupitelstva je rozhodovat i o majetkových záležitostech.

Rada obce – je charakterizována jako výkonný orgán. Podléhá zastupitelstvu obce v rámci samostatné působnosti. Není zvolena jen tehdy, má-li zastupitelstvo méně než 15 členů. Radu obce tvoří starosta, místostarostové (zástupci) včetně dalších členů. Jednání tohoto orgánu jsou neveřejná. Rada jako taková vydává nařízení obce dle zákonného zmocnění.

Starosta – je hlavní představitel a zástupce obce. Za svou činnost, kterou plní pro obec je odpovědný zastupitelstvu. Řídí a kontroluje všechny pracovníky úřadu. Setrvává ve funkci, až do zvolení nového starosty. Svolává a připravuje schůze zastupitelstva a rady obce. Taktéž je odpovědný za objednání a provedení auditu hospodaření příslušné obce.

Výbory – jsou kontrolními orgány zastupitelstva obce. Počet členů je lichý a závislý na rozhodnutí z řad zastupitelstva. Podle zákona musí být zřízen vždy:

Výbor finanční – který kontroluje hospodářskou činnost v rámci majetku obce, ale i příslušné finanční operace.

Výbor kontrolní – ten se zabývá plněním usnesení zastupitelstva a rady obce včetně dodržování právních předpisů.

Komise - je poradním orgánem rady obce.

2.2 Pravidla hospodaření obcí

2.2.1 Rozpočet

Rozpočet má povahu nejen ekonomickou, ale i převážně politickou, což můžeme sledovat každoročně při velkých bojích o státní rozpočet, který je označován za nejdůležitější zákon roku. Tím spíš neméně velký, proto můžeme být i boj o rozpočet obecní. Každá obec je povinna vytvářet rozpočet (finanční plán) na období jednoho roku, podle kterého hospodáří. Jedná se o významný dokument, který je každoročně schvalován zastupitelstvem. Nic obcím nebrání v tom, aby schvalovaly dílčí rozpočty na rozpracované investiční akce nebo na dlouhodobé záměry.

Obecní rozpočty jsou nezbytnou součástí soustavy veřejných rozpočtů. Nezapomínejme ovšem na fakt, že zde patří rozpočty krajů, dobrovolných svazků obcí, příspěvkových organizací a územních samosprávných celků. Novodobou součástí soustavy veřejných rozpočtů tvoří rozpočty regionálních rad regionů soudržnosti. Veřejné rozpočty fungují tzv. autonomně, ale jsou zde i různé vazby, které mezi nimi vznikají. Příprava státního rozpočtu se stává sledovanou skutečností, jak příprava rozpočtu obecního, tak i krajského. Vazbou mezi jednotlivými rozpočty tvoří především dotace, příspěvky a návratné finanční výpomoci. Tvorbu, obsah, postavení a funkce rozpočtu daných obcí upravuje zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.³

Rozpočtový rok je shodný s rokem kalendářním. Při zpracování rozpočtu obec vychází z rozpočtového výhledu. Tento pojem v sobě zahrnuje typické souhrnné údaje o příjmech a výdajích především o dlouhodobých závazcích, pohledávkách, finančních zdrojích a také potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. Jedná se tedy o pomocný nástroj sloužící pro střednědobé finanční plánování a rozvoj hospodářství. Je sestaven na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků, zpravidla na dva až pět roků, následující po roce, na který se roční rozpočet sestavuje. Z pohledu dlouhodobých závazků se uvedou jejich dopady na hospodaření po dobu trvání závazku. Kvalitně sestavený rozpočtový výhled, víceletý finanční plán, může obcím pomoci lépe zvládat hospodářskou činnost. Například včas a s předstihem reagovat na problémy, které se mohou projevit ohledně rozpočtu v následujících letech. Nutno dodat, že sestavování rozpočtového výhledu není možno podceňovat. Zákon také hovoří o tom, že se rozpočet sestavuje zpravidla jako vyrovnaný. Zejména je třeba klást důraz na slovo „**zpravidla**“.

Obce mohou schválit rozpočet jako přebytkový, pokud některé příjmy jsou určeny k využití až v následujících letech, nebo určeny ke splácení jistin úvěru. V případě, kdy obec schválí rozpočet schodkový, ovšem jen za podmínek dané zákonem, kdy schodek bude uhrazen finančními prostředky z minulých let, nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem.

³ Zákon č. 218/2000Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů.

Jedná se tedy o návratné finance obce. Rozpočet členíme podle rozpočtové skladby, na kapitálový a běžný rozpočet.

Běžný rozpočet tvoří bilanci běžných příjmů a výdajů. K běžným příjmům zahrnujeme ty druhy příjmů, které se každoročně opakují. Běžné výdaje se rovněž opakují a slouží k běžné spotřebě, užitek, který plyne z těchto výdajů je realizován v daném roce.

Příjmy běžného rozpočtu tvoří:

- Daňové příjmy, typickým příkladem jsou daně a poplatky (třída 1.)
- Nedaňové příjmy (třída 2.)
- Běžné dotace (část třídy 4.)

Výdaje běžného rozpočtu jsou běžné výdaje (třída 5.)

Závazně je třídí rozpočtová skladba (klasifikace) – v ČR z druhového hlediska to jsou daňové příjmy, nedaňové příjmy, neinvestiční dotace – jako nenávratné příjmy. Nenávratné příjmy jsou zachycovány ve třídě financování.

Kapitálový rozpočet je tvořen příjmy z kapitálových dotací, z prodeje dlouhodobého majetku a z přebytku běžného rozpočtu.

Příjmy kapitálového rozpočtu tvoří:

- výsledek bilance běžného rozpočtu (přebytek, schodek),
- Kapitálové příjmy (třída 3.)
- Kapitálové dotace (část třídy 4.)

Výdaje kapitálového rozpočtu – kapitálové výdaje (třída 6.)

Důležitou součástí rozpočtu je část financování. Jednoduše řečeno zahrnuje peněžní operace, při kterých si daná obec vypůjčí peníze (bankovní úvěry, přijetí návratné finanční výpomoci od státu) a následně půjčené peníze vrátí. Spadají zde operace, které zachycují jakoukoliv změnu stavu na bankovních účtech obce.

2.2.2 Příjmy rozpočtu obce

Příjmy rozpočtu obce mohou být plánované, neplánované, návratné a nenávratné. Příjmy jsou doplňovány o zdroje, jakými jsou např. půjčky a příjmy z emise komunálních obligací, úvěry. Nenávratné příjmy jsou rozděleny na příjmy vlastní a dotace. Vlastní příjmy mají charakter daňových, nedaňových, kapitálových příjmů (např. dary, výnosy ze sbírek, příjmy ze sdružování finančních prostředků).

a) Příjmy daňového charakteru

Daňové příjmy patří mezi tzv. příjmy nenávratné. Obec s nimi může nakládat zcela podle svého uvážení. Tyto příjmy mají zásadní vliv na skutečnou autonomii dané obce. Daňové příjmy se podílejí na celkových příjmech obcí pouze z jedné poloviny.

Jaké je očekávání obce od příjmů daňového charakteru?

- Především dostatečná výnosnost, která by měla za úkol zajistit dostatečnou míru finanční soběstačnosti obce.
- Určitou vazbu v souvislosti k aktivitě obce. Již dlouho se vedou diskuse, zda-li je současný stav uspokojující.
- Nenáročnosti z pohledu administrativní činnosti. Náklady na výběr daní a správu by měly být minimální.
- Plánovatelnost příjmů v krátkodobém a střednědobém výhledu, které je důležité pro uskutečnění investičních projektů.

Součástí daňových příjmů jsou daně z příjmů fyzických osob, daně z příjmů právnických osob, daň z přidané hodnoty, daň z nemovitosti, místní poplatky, správní poplatky a platby na úseku péče o životní prostředí, které v příjmové stránce obecního rozpočtu nehrají zásadní roli.

Daň z příjmů FO z podnikání do rozpočtu obce je určeno 30% výnosů této daně od podnikatelů, kteří mají své bydliště na území obce.

Daň z příjmů FO ze závislé činnosti (podle zaměstnanců) tato daň je poskytována obci podle toho, kolik pracovních míst se nachází na území obce. Všem obcím nacházející se v ČR je rozdělováno 1,5% celostátního výnosu této daně. Obec tudíž získává takový podíl, který odpovídá počtu zaměstnaných v obci na celkovém počtu zaměstnaných ve státě.

Daň z příjmů PO, kdy právnickou osobou je sama obec. Jedná se o daň, kterou platí obec jako právnická osoba z činnosti, které podléhají zdanění. Celý výnos je určen do rozpočtu té obce, která je plátcem.

Daň z přidané hodnoty. Obcím v ČR je rozdělováno 21,4 % celostátního výnosu z této daně. Jednotlivá obec získává podíl z této daně podle velikostní skupiny do níž náleží a podle skutečného počtu obyvatel a rozlohy svého území.

Daň z nemovitosti náleží celá do rozpočtu obce a zároveň její výše je ovlivnitelná danou obcí. Daň z nemovitosti se platí ze staveb, tak i z pozemku. Obec má tu možnost ovlivnit její výši na základě koeficientu, ale jen částečně. Ty stanovuje zákon a příslušná obec si je může upravit s ohledem na místní podmínky. Koeficienty stanovuje obec obecně závaznou vyhláškou, jejich využití je přípustné u stavebních pozemků a u všech druhů staveb.

Místní poplatky jsou jedním z nástrojů, kterým si obec může zvýšit své příjmy. Tzv. vlastní daňovou politikou si může instituce usměrňovat některé procesy na svém území. Obec si místní poplatky spravuje a vybírá sama.

Poplatky jsou vybírány z toho důvodu, aby obec získala další potřebné peníze do svého rozpočtu. A z toho bylo možno financovat další lokální veřejné statky. Ne příliš významná je role regulační. Bohužel tyto poplatky nepředstavují zrovna velký příjem rozpočtu obce.

Správní poplatky by měly krýt náklady spojené s poskytováním správních úkonů v rámci přenesené působnosti. Smysl poplatků je v podstatě dvojitý. Žadatel přispívá určitou finanční částkou na činnost státních orgánů, za úkon, který požaduje. Druhý důvod je menší zátěž v oblasti administrativní činnosti. Poplatky za potřebné úkony plynou do státního rozpočtu. Poplatky za úkony orgánů územní samosprávy jsou příjmem příslušné obce, kraje. Podílnost v obecním rozpočtu není opět vysoký, i když výnosy ze správních poplatků rostou.

b) Nedaňové příjmy

Jedná se o příjmy nárazové, které neplynou z povinnosti uložené zákonem, nýbrž z aktivity obce či jiných subjektů ve prospěch obce.

Mezi nedaňové příjmy patří:

- příjmy od vlastních neziskových organizací,
- příjmy z pronájmu a prodeje krátkodobého majetku,
- příjmy z vlastního podnikání,
- uživatelské poplatky za některé lokální smíšené veřejné statky, neplynou-li přímo provozovateli těchto služeb.

c) Kapitálové příjmy

Tvoří především příjmy z prodeje pozemku a jiného dlouhodobého majetku.

- d) Jelikož obce potřebují dostatečné finance z oblasti rozpočtové soustavy, podstatnou část příjmů jejich rozpočtu tvoří **dotace**. Pokud zajišťují i úkoly spadající do přenesené působnosti obce, jejich zabezpečení na ně tzv. poručnickým způsobem přenáší stát na základě různých zákonů, včetně principů solidarity. ÚSC mohou získávat i účelové dotace ze státních fondů, které jsou zpravidla kapitálové povahy.

2.2.3 Výdaje rozpočtu obce

Obec se významně podílí na financování a zabezpečování veřejných statků pro obyvatelstvo. Rozhodující část tvoří alokační výdaje, které slouží k zabezpečení veřejných statků a část z nich má povahu mandatorních výdajů. Z pohledu rozpočtového plánování jsou výdaje členěny na plánovatelné a neplánovatelné. Jelikož není územní samospráva úplně soběstačná, musí obec ve svých výdajích respektovat rozpočtové omezení dané svými rozpočtovými příjmy.

Alokační výdaje mají dále podobu běžných (neinvestičních) a kapitálových (investičních) výdajů.

- a) **Běžné výdaje** představují neinvestiční nákupy, transfery – dotace, neinvestiční půjčky. Patří zde zejména ty, které jsou určeny na chod obce, provoz škol, obecní policie, hřbitova, kultury a sportu. Velmi obtížně se plánují.
- b) **Kapitálové výdaje** zahrnují náklady na investiční výstavby, nemovitosti, rekonstrukce, nákup akci.
- c) Menší skupinu výdajů tvoří tzv. **nenávratné transfery**. Zahrnujeme zde přímé, adresné a další dotace, adresné sociální transfery a placené daně, ale také dary. Do obecního rozpočtu můžeme začlenit také návratné poskytnuté prostředky. Mezi ně patří především půjčky poskytované jiným subjektům. O tom komu daná obec půjčku poskytne, rozhoduje obecní zastupitelstvo.⁴

2.2.4 Rozpočtový proces

Každý detail přípravy ať už se to týká projednávání, schvalování rozpočtu obce zákon neupravuje. Z toho důvodu není rozpočtový proces na všech obcích stejný, ale odlišný. Některé zásady však zůstávají stejné. Příprava rozpočtu je v podstatě celoročním procesem. Sledováním patřičných zákonitostí u příjmů a výdajů v daném roce jsou jistým předpokladem k sestavení co nejlepšího návrhu na rok následující.

a) Sestavování rozpočtu

Odborná literatura doporučuje odvíjet rozpočet od příjmové strany. Nejprve odhadnou, jaké budou příjmy obce v příštím roce a teprve až podle následující situace plánovat výdaje obce. Určitě to není snadné, neboť polovinu příjmů obcí tvoří sdílené daně, na něž nemají žádný vliv. Tudíž je nutností spoléhat na vlastní odhad. Praxe již přinesla jakýsi návod – informace o údajích na internetových stránkách Ministerstva financí, které vždy v souvislosti s přípravou státního rozpočtu odhaduje daňové příjmy a také podíl obcí na sdílených daních. Kapitálové příjmy jsou naopak dobře plánovatelné. Pokud má obec sestaven návrh příjmů rozpočtu, přistoupí nejprve k návrhu běžných výdajů, aby bylo zřejmé, kolik peněz v rozpočtu zbylo na výdaje kapitálové. Do návrhu běžných výdajů by se nemělo zapomenout zahrnout roční úroky z přijatých půjček a úvěrů. K hotovému návrhu se přičítají roční splátky jistin, půjček a úvěrů.

Návrh rozpočtu musí být zveřejněn nejméně po dobu 15 dnů před jeho projednáváním v zastupitelstvu. Přípomínky k návrhu, občané mohou uplatnit písemně ve stanovené lhůtě nebo ústně při zasedání zastupitelstva.

⁴ Peková, J, Pilný, J, Jetmar, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 2008.

b) Rozpočtové provizorium

Pokud není rozpočet schválený před 1. lednem rozpočtového roku, hospodaří obec podle pravidel rozpočtového provizoria. Jsou potřebná k zabezpečení plynulosti hospodaření na vlastní úrovni i u právnických osob financovaných z rozpočtu obce. Rozpočtové příjmy a výdaje, které jsou uskutečněny v době provizoria se stávají součástí rozpočtu po jeho schválení. Pravidly, kterými se bude každá obec řídit, záleží na ní samotné. Často obce zvolí postup, který dobře znají z pravidel státního rozpočtu. Zvolená pravidla by měla ponechat dostatečný prostor pro zabezpečení běžného chodu obce a to do doby, než bude rozpočet schválen. Obecně se doporučuje nenechávat schválení kritérií rozpočtového provizoria na poslední chvíli. Pokud není z nějakého důvodu možné schválit rozpočet, jen obtížně se může v dané době hledat shoda pro schválení pravidel.

c) Schválený rozpočet a jeho hospodaření

Všechny obce hospodaří se svými finančními prostředky v souladu se schváleným rozpočtem a po celý rok systematicky a úplně kontrolují své hospodaření včetně právnických osob a jejich zařízení, které založily. V případě, kdy se objeví situace, která vyžaduje následnou změnu je možnost zásahu, splníme-li zákonné podmínky. Tyto změny se provádí pomocí tzv. rozpočtového opatření, které jsou evidovány podle časové posloupnosti. Jsou schvalovány zastupitelstvem obce nebo také radou obce.

Rozpočtové opatření se dá charakterizovat jako přesun rozpočtových prostředků, při kterých se jednotlivé příjmy a výdaje navzájem ovlivňují. Je povinné v případech, kdy dojde především ke změnám ve finančních vztazích jinému rozpočtu, či změnám závazných ukazatelů vůči ostatním osobám nebo v případě hrozí-li nebezpečí rozpočtového schodku. Jak tedy obce zjišťují, že P a V se vyvíjejí v souladu schváleným (upraveným) rozpočtem? Důležitou roli zde hraje kontrola a porovnávání plnění rozpočtu se schváleným rozpočtem. Kontrolní činností se zabývá finanční a kontrolní výbor zastupitelstva.

d) Závěrečný účet

Údaje o ročním hospodaření obce nebo o jejím průběhu jsou souhrnně zpracovány v závěrečném účtu dané obce. Jedná se o údaje informující instituci o plnění rozpočtu P a V v plném členění podle rozpočtové skladby. Taktéž jsou zde zachyceny další operace finančního charakteru, včetně tvorby a použití fondů. Údaje jsou velmi podrobné, to z toho důvodu, aby bylo možné zhodnotit hospodaření s financemi a majetkem ÚSC a svazků obcí i jimi zřízenými PO. Zpracování závěrečného účtu je především formální. Což může být škoda, neboť poctivě zpracovaný účet může být dobrým podkladem pro další přípravu rozpočtu. Návrh musí být opět zveřejněn opět do 15 dnů před jeho projednáním.

2.2.5 Přezkum hospodaření obce

Jednou z dalších povinností každé obce je požádat o přezkoumání svého hospodaření za uplynulý rok. Předmětem přezkoumání je dodržování povinností, které stanovují zvláštní právní předpisy, zejména o finančním hospodaření územních celků.

2.2.6 Majetek obce

Patří do samostatné působnosti obce. Zákonná povinnost ukládá obcím majetek hospodárně využívat a spravovat. Mezi základní skupiny majetku patří ⁵:

- *věci movité* – vybavenost škol, úřadů, obecních organizací,
- *věci nemovité* – jedná se především o pozemky a budovy,
- *finance* – běžný účet, termínovaný, podílové listy,
- *infrastruktura* – kanalizace, vodovody, čistírny odpadních vod, veřejné osvětlení, atd.

Rozdělení majetku z hlediska jeho využití:

- Majetek kmenový – sloužící k výkonu správní funkce obce
- Majetek ve veřejné oblasti – sloužící většině obyvatel pro každodenní chod života
- Majetek v sociální oblasti – pro vybranou skupinu obyvatel k sociálním účelům
- Majetek v zájmové oblasti – sportovní zařízení, kulturní zázemí
- Majetek komerční – dokáže být nezávislý na rozpočtu obce
- Majetek přebytečný – majetek nevyužívaný, nepotřebný – ve špatném stavu

2.3 Role dotací

Dotace jsou výsledkem přenesené odpovědnosti za zabezpečení veřejných statků ze státu na obce. Jelikož jsou obce, ale i kraje z části finančně nesoběstačné, musí být finančně podporovány pomocí prostředků, kterými disponuje státní rozpočet.

2.3.1 Výdaje státního rozpočtu ČR

Pomocí výdajů veřejných rozpočtů se nenávratným způsobem přerozděluje více než 40% hrubého domácího produktu. Důležitou část výdajů tvoří především běžné výdaje, a to zejména transfery.

Státní rozpočet vydává peněžní prostředky na ⁶:

- **Vládní nákupy** – nákup zboží a služeb sloužící k zajištění veřejných statků

⁵ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecním zřízení) ve znění pozdějších předpisů.

⁶ Peková, J, Pilný, J, Jetmar, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 2008

- **Transfery** – k financování běžných i kapitálových potřeb veřejnoprávních neziskových organizací.
- **Transfery obyvatelstvu** – výplata starobních důchodů a ostatních sociálních transferů.
- **Dotace na výrobu** - u některých výrobků pro domácnosti
- **Dotace na krytí ztráty státních podniků**
- **Dotace do rozpočtů územní samosprávy** – především do rozpočtu obcí, ale i krajů. Dotace do rozpočtů územní samosprávy jsou nutné i v důsledku toho, že územní samospráva zabezpečuje celou řadu veřejných statků a ostatních úkolů za stát v rámci přenesené působnosti. Tato potřeba dotací je zdůvodňována jako potřebou obecné podpory obcí a krajů i podporou specifických činností obcí a krajů, na kterých má stát zájem, které jsou také většinou výsledkem přenesení odpovědnosti ze státu na územní samosprávu.
- **Dotace do mimorozpočtových fondů** – např. do rozpočtu zdravotních pojišťoven.

2.3.2 Dotace do územních rozpočtů

Státní rozpočet poskytuje do rozpočtu územní samosprávy především:

Nenávratné dotace, které mohou být poskytovány jako účelové dotace, dotace prostřednictvím státních fondů a fondů z evropské unie.

V ČR se řídí jejich poskytování zákony o rozpočtových pravidlech (včetně uplatňované zásady propadávání nevyužitých či nesprávně použitých účelových dotací).

Účelové dotace jsou charakteru:

- **Běžných dotací** – neinvestičních, poskytované na financování běžných potřeb, pravidelně se opakujících (provozní potřeby).
- **Kapitálových dotací** – investičních, tzn. jednorázových, které se pravidelně neopakují a slouží na financování dlouhodobých investičních potřeb.

Toto tzv. vnitřní členění dotací respektují i rozpočtová skladba.

Problém účelových dotací spočívá v tom, že omezují pravomoc místních orgánů v oblasti financování. To je ten hlavní důvod, proč jsou postupně tyto druhy dotací ve vyspělých zemích omezovány. Na druhé straně umožňují ústřední vládě kontrolovat zabezpečování a financování vymezených veřejných statků v obcích a krajích. Dotace jsou jedním z nepřímých nástrojů kontroly a vlivu státu na hospodaření územní samosprávy, protože kdo finanční prostředky dává, také kontroluje jejich použití.

2.3.3 Druhy dotací ze SR do územních rozpočtů v ČR

V současnosti jsou v ČR obcím a krajům poskytovány:

Dotace ze SR, které jsou schválené zákonem o státním rozpočtu na příslušný rok, včetně rozpočtových kapitol, které spravují příslušná ministerstva (dotace běžné a kapitálové).

Dotace z kapitoly nazvané všeobecná pokladní správa SR (spravující ministerstvem financí), včetně mimořádných dotací (neplánovaných).

Mezi dotace poskytované ze SR do rozpočtů obcí v současné době patří:

- příspěvek na školství,
- dotace na vybraná zdravotní zařízení,
- příspěvek na výkon státní správy,
- dotace na výkon zřizovatelských funkcí převedených z okresních úřadů obcím.

Obce i kraje mohou získávat i účelové dotace ze státních fondů, které jsou zpravidla kapitálové povahy. Nejčastěji se jedná o dotace ze Státního fondu životního prostředí (SFŽP). Poskytnutí je zpravidla podmíněno využitím i vlastních finančních prostředků na financování investic. Jde o typ podmíněné dotace.

Další možnost, jak čerpat finance je ze strukturálních fondů podle podmínek stanovených EU. Důležitou roli hraje nejen objem dotací, ale i způsob uvolňování dotací a jejich připsání na příjmový účet rozpočtu – konkrétní obce, neboť ovlivňuje plynulost toku rozpočtových příjmů.

Mimořádné dotace ze státního rozpočtu představují použití rezerv státního rozpočtu z kapitoly všeobecná pokladní správa a tudíž vyplývají z rozpočtových změn.

2.3.4 Způsob převádění dotací

Pro hospodářskou činnost obcí a krajů je důležitý způsob převádění dotací do územních rozpočtů, který upravují rozpočtová pravidla.

Jedná se o tři základní typy finančních vztahů:

- **přímé finanční vztahy** - mezi SR tedy resp. resortní kapitolou SR,
- **zprostředkované finanční vztahy**, které jsou ze SR poskytovány do rozpočtu obcí prostřednictvím rozpočtu příslušného kraje.
- dotace obcím v rámci souhrnného vztahu nemůže kraj měnit:
- **vztahy programového financování**, v rámci kterého jsou poskytovány finanční prostředky od správců programů do příslušných územních rozpočtů jako účastníků cílených programů na financování investic. Jedná se o kapitálové dotace.

2.3.5 Dotační politika

Dotační politika by se měla zejména řídit těmito principy ⁷:

- **Princip rovných podmínek** v případě poskytnutí dotace z veřejného rozpočtu, případně z mimorozpočtového fondu bez ohledu na poskytovatele veřejné služby. Podmínkou jest poskytování určitého druhu veřejné služby ve státě (obci regionem) požadované kvality.
- **Princip stability** podmínek především se jedná o stabilitu v systému financování potřeb neziskových organizací.
- **Princip produkční efektivity** tzn. efektivní využití financí z dotací.
- **Princip transparentního financování**, který umožňuje finanční kontrolu nad použitím dotací.
- **Princip zachování požadované kvality** poskytované veřejné služby.
- **Princip podmínek pro příjemce služeb** tedy obyvatelstvo, tzn. Možnost občana si zvolit poskytovatele služby, například s ohledem na její dostupnost, výši finanční spoluúčasti, kvalitu služby a to bez ohledu na to, zda o poskytování dotací rozhoduje stát.

Uvedené principy dotační politiky je nezbytně nutné respektovat pro zvýšení alokační efektivity nejen veřejných zdrojů, ale i soukromých zdrojů na produkci a spotřebu veřejných služeb

2.3.6 Příprava projektů, získávání dotací a grantů

a) Od počátečního záměru k projektu

Projekt je konkrétní akce, která má svého konkrétního nositele a je připravena k realizaci. Projekty jsou pozitivní změnou dosavadního stavu a mají vždy svůj časový, prostorový a finanční rámec. Program, dotační titul je vždy veřejně vyhlášený a detailně popsany režim rozdělování dotačních prostředků. V programu se můžeme dočíst následující informace:

- ✓ Na co je zaměřen (cíl a věcné zaměření programu)
- ✓ Objem finančních prostředků
- ✓ Jaké typy projektů se mají předkládat
- ✓ Formální a technické parametry projektu
- ✓ Kdo program řídí
- ✓ Kam přesně a do jakého termínu se projekty podávají
- ✓ Kdo poskytuje bližší informace o projektu

⁷Peková, J, Pilný, J, Jetmar, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 2008.

Ušít projekt na míru programu se může jevit, jako věc, která je příliš složitá, což občas žadatele odrazuje. Pravdou je, že náročnost zpracování projektu by měla odpovídat prostředkům, které lze získat.

1. Dotační programy z českých veřejných rozpočtů

Jedná se o dotace ze SR a rozpočtů jednotlivých krajů. Tyto programy se dávají ve známost prostřednictvím webových stránek ministerstev a krajů, které se tedy vyplátí průběžně sledovat.

Postupem času se budou nabídky zužovat, neboť veřejné rozpočty ponesou tíhu spolufinancování evropských strukturálních fondů. Tudíž na vlastní dotace zkrátka nemusí zbývat dost peněz. Získávání peněz n národních titulů spočívá v jednoduchosti zpracování žádosti. Nevýhodou je to, že jde většinou o poměrně nízké částky na úzce zaměřené projekty, a také to, že se u jednotlivých programů velmi liší.

2. Operační programy strukturálních fondů EU pro roky 2007 – 2013

ČR může v letech 2007 – 2013 využít kolem 700 miliard Kč z evropských fondů (celková částka se blíží k hodnotě 1 bilionu Kč). Nutno dodat, že i zde platí zásada, že peníze dostanou jen projekty dobře připravené, navíc takové, které splňují cíle operačních programů. Někdy se setkáváme s tím, že EU nám zaplatí vše – jakýkoli dobrý nápad, prokazatelnou potřebu. Ovšem nepropadejme iluzím, fondy EU se musejí investovat tak, aby přinesly veřejný prospěch – především dlouhodobě udržitelný ekonomický rozvoj.

3. Ostatní zahraniční dotační zdroje

Těchto zdrojů je opravdu velmi mnoho. Existují tzv. komunitární programy, které poskytují prostředky z evropského rozpočtu. Zaměření je velmi různorodé. Podporují především přenosy a sdílení znalostí a zkušeností, inovace, vzdělávání, podporu kulturní spolupráce, vědu a výzkum. Kromě těchto programů existují i granty, které poskytuje norská a švýcarská vláda, ale i zahraniční nadace.

3 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE

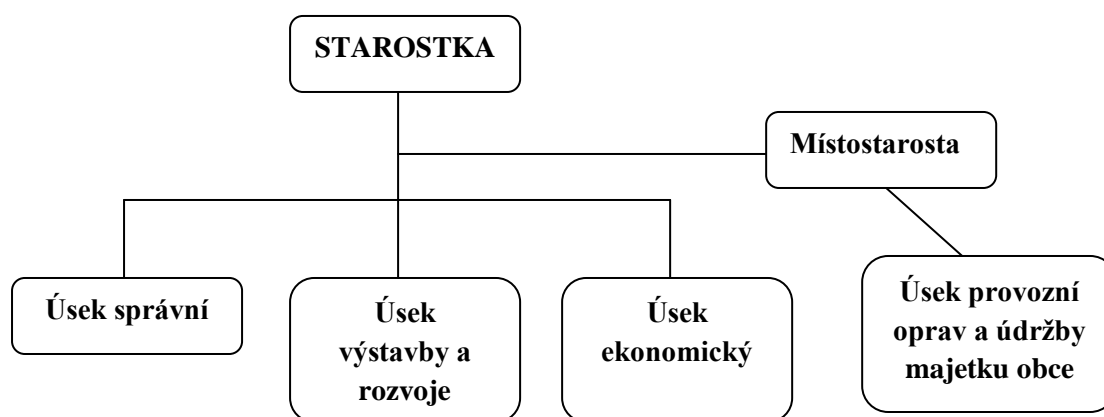
Následující analýza je zaměřena na hospodaření a využívání finančních prostředků obce Vikýřovice v letech 2005 – 2009.

3.1 Hospodaření obce Vikýřovice

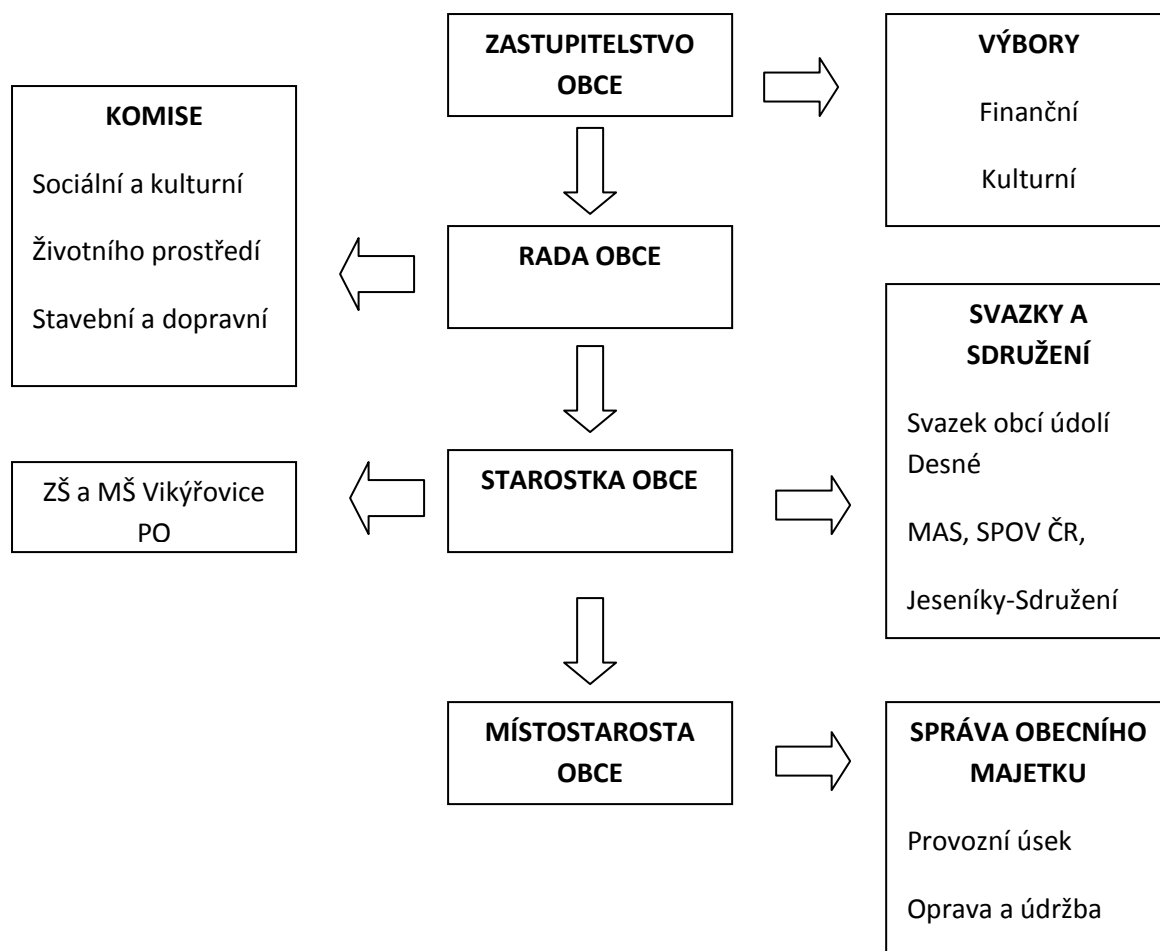
První zmínka o obci pochází z roku 1391. V 16. a 17. století patřily Vikýřovice pod Žerotínské panství, které bylo následně celé v roce 1802 prodáno Lichtenštejnům.

Obec Vikýřovice se rozprostírá v nadmořské výšce 335 m v těsné blízkosti města Šumperka. Náleží pod olomoucký kraj. Úředně žije v katastru této středně velké obce 2 170 obyvatel. Průměrný věk je 36 let. Západní hranici jejího katastru o výměře 1 1175 ha tvoří řeka Desná, která následně odděluje zastavěnou část Vikýřovic od sousedního Rapotína. Směrem na východ je obec lemována železniční tratí, která byla po povodni v roce 1997 obnovena a opět zprovozněna.

Obrázek č. 3.1. Organizační schéma obecního úřadu Vikýřovice

Obrázek č. 3.2 Organizační schéma obce Vikýřovice

Zdroj: Interní materiály obce Vikýřovice

a) Příspěvkové organizace, organizační složky obce

Základní škola a Mateřská škola Vikýřovice, p. o.

Od 1. 1. 2003 má škola právní subjektivitu a své hospodaření provádí jako příspěvková organizace obce Vikýřovice. Jedná se především o spojení zařízení Základní a Mateřské školy, kdy každé zařízení se nachází v samostatné budově. ZŠ Vikýřovice patří mezi malotřídní školy, která vyniká poměrně dlouholetou historií. Již od počátku 20 století nabízí vzdělávání dětí prvního stupně ZŠ. V současnosti navštěvuje školu 57 žáků.

Obecní knihovna

Je organizační složkou obce a nemá tudíž samostatnou právní subjektivitu. Úlohu zřizovatele má na starosti Rada obce. Při zajištění knihovnických a informačních služeb knihovna vikýřovice spolupracuje s Městskou knihovnou v Šumperku na základě smlouvy o poskytování knihovnických, informačních a metodických služeb. V roce 2007 získala obec grant Ministerstva kultury v programu VISK III na automatizaci knihovního systému.

Jednotka sboru dobrovolných hasičů

Na základě příslušných ustanovení zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně má obec Vikýřovice zřízenou JSDH. Zásahová jednotka má 12 členů a je tvořena z členů SDH Vikýřovice.

b) Účast obce ve sdruženích a spolcích

Svazek obcí údolí Desné

Je dobrovolným svazkem obcí Vikýřovice, Rapotín, Velké Losiny, Loučná nad Desnou, Sobotín, Hraběšice, Vernířovice a Rejchartice. Tento svazek obcí údolí Desné byl vytvořen v roce 1997 za účelem znovuzprovoznění železniční tratě Šumperk – Kouty nad Desnou, Petrov nad Desnou – Sobotín, která byla zničena povodní v témže roce. Orgány svazků tvoří valná hromada, předsednictvo a kontrolní komise. Statutárním orgánem je předsednictvo, které řídí jeho činnost.

Místní akční skupina Údolí Desné (MAS)

Jedná se o občanské sdružení založené podle zákona č. 83/ 1990 Sb. Smyslem této skupiny je všestranná podpora udržitelného rozvoje daného území – tedy údolí Desné, to především činnostmi ve prospěch obcí, neziskových organizací, drobných podnikatelů, malých a středních podniků a dalších subjektů působících v území s ohledem na ochranu přírody a krajiny.

Spolek pro obnovu venkova ČR (SPOV ČR)

Je otevřenou zájmovou nevládní a nestrannou organizací působící v oblasti obnovy a rozvoje venkova. Posláním tohoto Spolu je přisívat k rehabilitaci venkova, k obnově a prohloubení společenského života na venkově, k posílení hospodářské stability.

Dále motivovat občany žijící na venkově k dobrovolné aktivitě, podněcovat je k odhodlání podílet se na zdárném vývoji obce. Napomáhat vzniku a činnosti místních a regionálních sdružení. Především se účastnit evropské spolupráce při obnově venkova.

Spolek pro obnovu venkova Olomouckého kraje (SPOV OK)

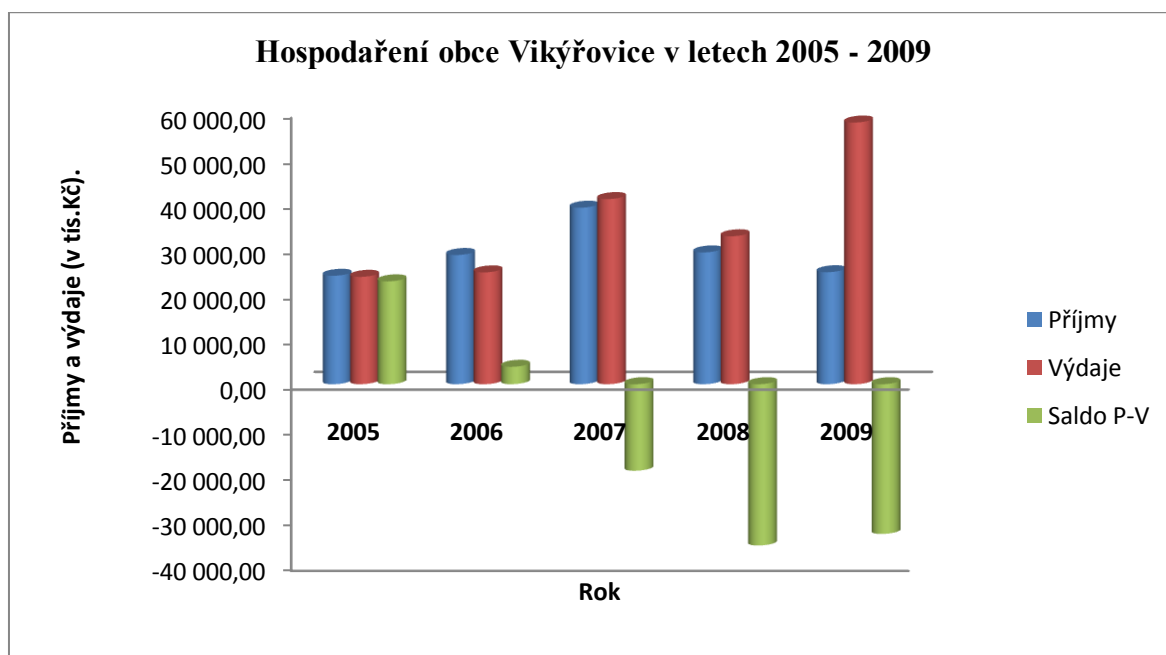
Vznikl 13. 3. 2003 jako krajská organizace SPOV ČR na ustavující valné hromadě v obci Grygov. Disponuje právní subjektivitou, a ke dni 15. 3. 2006 sdružoval 105 členů – především obcí, ale i organizací a jednotlivců.

Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu

Toto sdružení je registrované, nepolitické, odborné, nezávislé, otevřené a dobrovolné zájmové sdružení právnických osob. Cílem Sdružení je zejména hájit společné zájmy a práva členů Sdružení související s rozvojovými aktivitami, marketingem, tvorbou produktů cestovního ruchu, investicemi do cestovního ruchu, dopravou, rozvojem služeb a vzděláváním lidských zdrojů. Usilovat o kvalitní rozvoj služeb cestovního ruchu v oblasti Jeseníků a vytvořit silnou, ale i odborně uznávanou a respektovanou organizaci.

Základem hospodaření obce v ČR je hospodářská činnost, která se řídí podle rozpočtu, který podléhá schválení nejvyššímu orgánu obce, kterým je zastupitelstvo. Hospodaření obce Vikýřovice se neustále vyvíjí. Celkové příjmy obce se pohybovaly v rozmezí od do. Výdaje obce byly v letech 2005 – 2009. V roce 2005 a 2006 obec hospodařila s přebytkovým rozpočtem. Naopak od roku 2007 do roku 2009 se obec musela smířit s deficitním obecním rozpočtem. O celkovém pohledu na hospodářskou činnost obce nás informuje graf č. 3.1

Graf č. 3.1

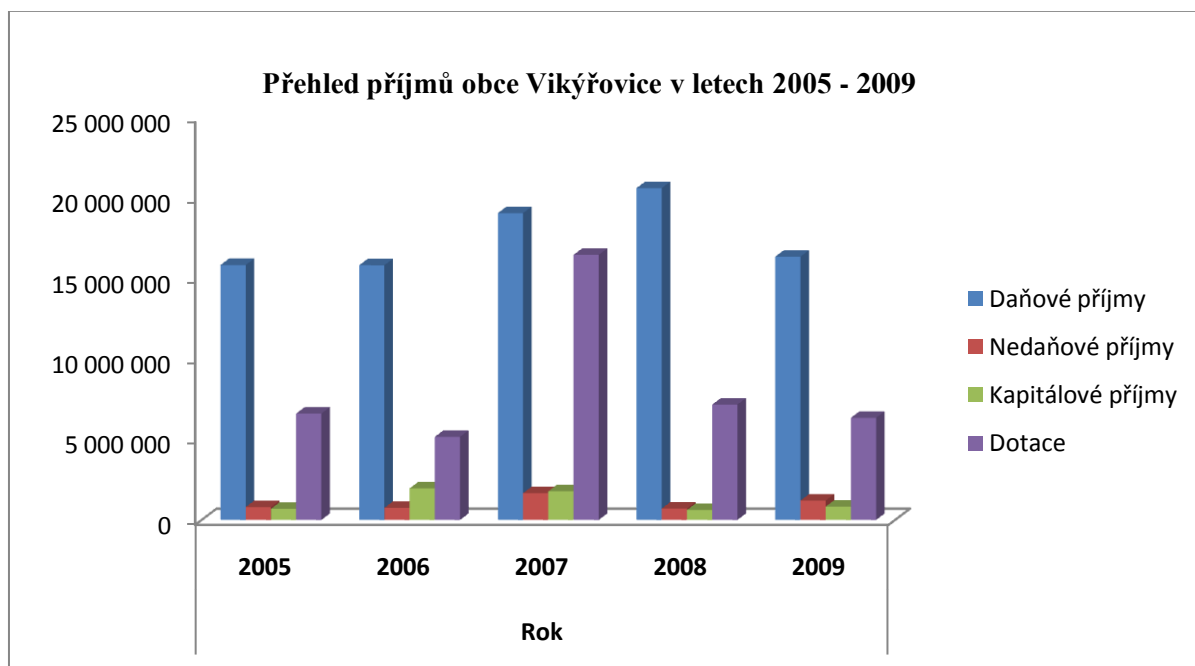

Zdroj: Vlastní zpracování. Interní materiály obce Vikýřovice

3.1.1 Příjmy obce

Příjmy obce jsou členěny na běžné a kapitálové. Běžné příjmy se vyznačují opakujícím se charakterem. Jsou určeny především na pokrytí běžných výdajů spojených s chodem obce a naplňováním příslušných potřeb, které s obcí souvisejí. Mezi příjmy běžného charakteru řadíme daňové příjmy (třída 1.), nedaňové příjmy (třída 2.), přijaté dotace (třída 4 – část). Kapitálové příjmy vynikají spíše tím, že se jedná o nepravidelné příjmy, které jsou zpravidla určeny k financování investičních záměrů. Vývoj celkových příjmů obce zachycuje graf č. 3.2. Zaměřuje se na vývoj příjmů z hlediska druhového třídění. Více viz příloha č. 2.

Graf č. 3.2

Zdroj: Vlastní zpracování. Interní materiály obce Vikýřovice 2005 – 2009

3.1.1.1 Daňové příjmy

V analyzovaných letech daňové příjmy takřka rostly, kromě roku 2006 kde byl zaznamenán pokles na -1,2% . Také rok 2009 byl typický svým snížením příjmů o -3,5% což je cca o 400 tis. Kč. Nejvyšší růst dosáhla obec v roce 2008, jednalo se o 8,2% cca 150 tisíc Kč. Tabulka 3.1 zobrazuje přehled příjmů, které jsou hlavní součástí růstu celkových daňových příjmů. Obcím v ČR je rozdělováno 21,4% celostátního výnosu daně z příjmů FO, daně z příjmů PO a daně z přidané hodnoty. Obec získává podíl z této daně podle velikostní skupiny, do níž náleží a podle počtu obyvatel a příslušné rozlohy daného území.

Daňové příjmy tvoří rozhodující zdroje v rámci hospodaření obcí. Tyto příjmy zahrnují jednak příjmy z daní a příjmy z poplatků. Dále je nutno rozdělit příjmy daňového charakteru na:

Daně svěřené, kdy státem stanovená daň je plně určena do rozpočtu příslušné obce (např. daň z nemovitosti). Daně sdílené, kdy státem stanovená daň je podílově rozdělena mezi rozpočet obce, kraj a státní rozpočet (např. DPH).

Tabulka č. 3.1

Hospodaření obce Vikýřovice v roce 2008

Daňové příjmy v tis. Kč za rok 2008	
1111 - Daň z příjmu FO ze záv. činnosti	3 139, 9
1112 - Daň z příjmu FO ze samost. výděl. činnosti	3 561, 8
1121 - Daň z příjmů PO	4 683, 6
1211 - Daň z přidané hodnoty	6 701, 4

Zdroj: Ročenka Vikýřovice 2008

Tabulka č. 3.2

Vývoj daňových příjmů v letech 2005 - 2009 (v tis. Kč).

Položka	Rok				
	2005	2006	2007	2008	2009
Daňové příjmy	15 829	15 815	19 053	20 606	16 348
Přírůstek v %	*	-1,2	0,5	8,2	-3,3

Zdroj: Vlastní zpracování. Interní materiály obce Vikýřovice 2005 - 2009

3.1.1.2 Nedaňové příjmy

V jednotlivých letech docházelo ke zvýšení nedaňových příjmů a to zejména v letech 2007, kdy nárůst je zapříčiněn splátkami půjčených prostředků od právnických osob cca 1 mil. Kč. Dalším z nástrojů jsou také příjmy z úroků cca 173 tis. Kč. Rok 2009 znamenal pro obec rovněž nárůst příjmů o 9,1%. Naopak v letech 2006 a 2008 došlo k poklesu finančních prostředků o 9,9% a 3,9%.

Nedaňové příjmy bývají mnohdy označovány spíše jako poplatky uživatelské. Příjmy tohoto charakteru vznikají z vlastní hospodářské činnosti obce. Slouží k částečné úhradě služeb, které poskytuje daná obec (např. platby za stočné, vodné, z užívání obecních bytů apod.).

Nedaňové příjmy zahrnují zejména tyto typy příjmů:

- Příjmy z pronájmu majetku
- Dary a příspěvky
- Příjmy od organizací zřízených a založených obcí

V rozpočtech obcí tato skupina tvoří v průměru 10% celkových příjmů.

Tabulka 3.3

Vývoj nedaňových příjmů v letech 2005 - 2009 (v tis. Kč).

Položka	Rok				
	2005	2006	2007	2008	2009
Nedaňové příjmy	800	752	1 660	709	1 200
Přírůstek v %	*	-9,9	0,8	-3,9	9,1

Zdroj: Vlastní zpracování. Interní materiály obce Vikýřovice 2005 - 2009

3.1.1.3 Kapitálové příjmy

U kapitálových příjmů došlo k výraznému zvýšení v roce 2006 a to o celých 4,5%. Rok 2007 utrpěl jen mírné snížení příjmů. Naopak příjmy z roku 2008 upadly na -8,2%. Na rozdíl od roku 2008 se příjmy v roce 2009 vyšplhaly na 4%.

Kapitálové příjmy zahrnují příjmy obcí z prodeje dlouhodobého majetku (akcie, nemovitosti). Jsou zároveň určitou alternativou příjmů z pronájmů majetku. Jak již bylo v teoretické části řečeno: obec může svůj majetek prodat, tím získat jednorázový příjem, nebo může majetek pronajmout (tak získat příjem dlouhodobého charakteru – nedaňový příjem). V průměru tvoří cca 5% z celkových příjmů obce.

Tabulka č. 3.4

Vývoj kapitálových příjmů v letech 2005 - 2009 (v tis. Kč).

Položka	Rok				
	2005	2006	2007	2008	2009
Kapitálové příjmy	688	1 958	1 779	615	824
Přírůstek v %	*	4,5	-0,1	-8,2	4

Zdroj: Vlastní zpracování. Interní materiály obce Vikýřovice 2005 - 2009

3.1.1.4 Dotace (přijaté transfery)

Dotace obce Vikýřovice se vyvíjely následovně. Rok 2005 byl specifický mírným poklesem o -2,5%. Naopak rok 2007 byl mimořádně úspěšný, kdy došlo k přírůstku o 8.9%. Toto zvýšení měly na svědomí finance ze státního rozpočtu v částce 11 mil. a dále také příjem dotací neinvestičního charakteru od rozpočtů územní úrovně. Rok 2008 a 2009 zaznamenal následný pokles. Viz tabulka č. 3.7

Tabulka č. 3.5 Hospodaření obce v roce 2007

Přijaté dotace za rok 2007 v tis. Kč.	
4112 - Neinvestiční přijaté transfery ze SR - souhrnný	191,00
4116 - Neinvestiční přijaté transfery ze SR	348,00
4122 - Neinvestiční přijaté transfery od krajů	1 013,62
4216 - Investiční přijaté transfery od SR	11 134,00
4222 - Investiční přijaté transfery od krajů	28,00

Zdroj: Ročenka Vikýřovice 2007

Tabulka č. 3.6

Investice a opravy, přijaté dotace za rok 2007

Poskytovatel	Název akce	Celkové náklady	Dotace	Vlastní náklady
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Rekonstrukce a dostavba budovy šaten TJ Sokol Vikýřovice	8 636 000,-	4 088 000,-	4 548 000,-
Ministerstvo pro místní rozvoj	Nájemní dům Vikýřovice s upravitelnými byty	16 387 000,-	5 638 000,-	399 000,- (2007) 10 350 000,- (2008)
Ministerstvo pro místní rozvoj	Úpravy dětského hřiště u Zámečku	602 000,-	400 000,-	202 000,-
Ministerstvo pro místní rozvoj	Oprava místní komunikace u Zámečku	729 000,-	508 000,-	221 000,-
Ministerstvo zemědělství	Sportovně společenské centrum Vikýřovice	1 541 182,-	500 000,-	1 041 182,-

Zdroj: Ročenka Vikýřovice 2007

Tabulka č. 3.7

Vývoj dotací v letech 2005 - 2009 (v tis. Kč).

Položka	Rok				
	2005	2006	2007	2008	2009
Dotace	6 606	5 161	16 458	7 160	6 340
Přírůstek v %	*	-2,5	8,9	-0,7	-5,2

Zdroj: Vlastní zpracování. Interní materiály obce Vikýřovice 2005 - 2009

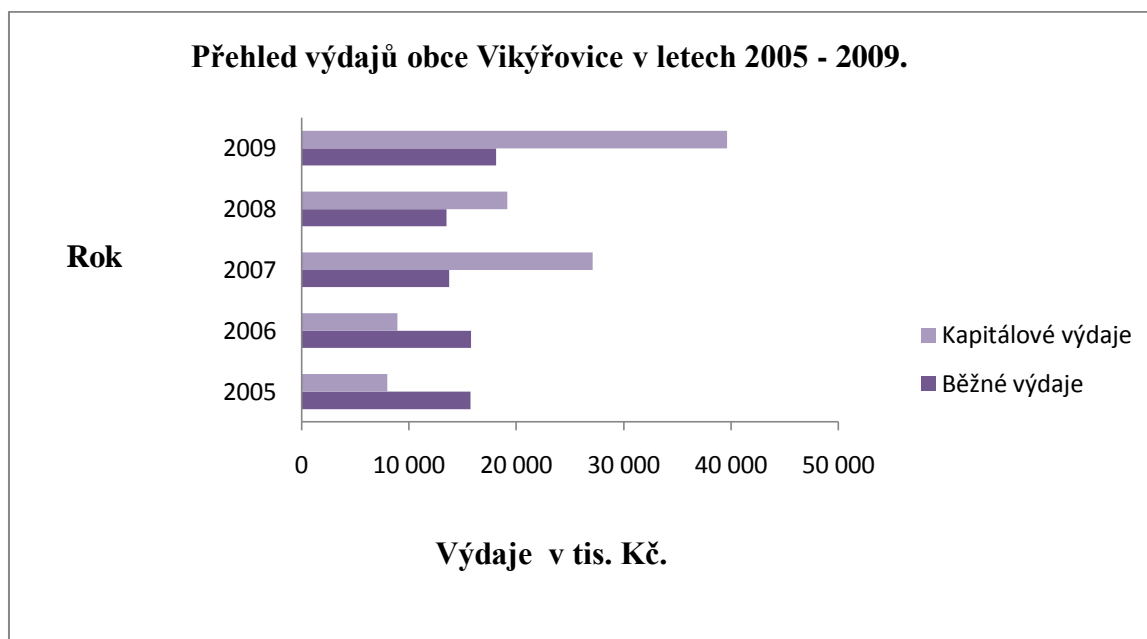
3.1.2 Výdaje obce

Územní samospráva má významný podíl na zabezpečování a financování veřejných statků určeným převážně pro obyvatelstvo. Je to důsledek decentralizace některých netržních činností státu, decentralizace veřejné správy a posilování role územní samosprávy. Rozhodující část výdajů tvoří převážně alokační výdaje na zabezpečení veřejných statků a část z nich, má charakter mandatorních výdajů. Alokační výdaje mohou být dále děleny:

- Běžné výdaje – neinvestiční nákupy, transfery, půjčky.
- Kapitálové výdaje – investiční výdaje, nákup akcií a majetkových podílů, investiční půjčky

Souhrnný vývoj běžných a kapitálových výdajů vyhodnotil graf č. 3.3.

Graf 3.3

Zdroj: Vlastní zpracování. Interní materiály obce Vikýřovice.

Tyto výdaje se druhově třídí do třídy číslo 5. Jsou charakterizovány jako opakující se výdaje, které slouží na financování běžných potřeb v příslušném hospodářském roce. U obcí tvoří 2/3 výdajů na rozdíl od kapitálových výdajů, které spadají zhruba na 1/3 celkových výdajů.

Výdaje obce zaznamenaly od roku 2005 do roku 2006 mírný vzrůst o 0,1 % cca 11 tis. Kč. Výrazný pokles zaznamenaly výdaje v roce 2007 téměř o 2 mil. Kč tj. -7,6%. Rok 2008 byl taktéž ve znamení snížení finančních prostředků o – 1,7 Kč. Naopak údaje, které zaznamenala tabulka 3.8 je pro rok 2009 charakteristický navýšením výdajů o 4,3% cca 4 mil. Kč.

3.1.2.1 Běžné výdaje

Běžné výdaje dosahovaly v roce 2009 cca 18 mil Kč. Důvodem navýšení těchto výdajů byly použité finanční prostředky zejména na vzdělání cca 1,5 mil Kč, inženýrské sítě cca 1 mil Kč, odpady 1 mil Kč a v neposlední řadě výdaje na činnost místní samosprávy a to 3 mil Kč.

Tabulka č. 3.8

Vývoj běžných výdajů v letech 2005 - 2009 (v tis. Kč).

Položka	Rok				
	2005	2006	2007	2008	2009
Běžné výdaje	15 745	15 756	13 735	13 484	18 120
Přírůstek v %	*	0.1	-7,6	-1,7	4,3

Zdroj: Vlastní zpracování. Interní materiály obce Vikýřovice 2005 – 2009

3.1.2.2 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje v rozpočtech dané obce jsou reprezentovány zejména těmito typy výdajů:

- investiční nákupy,
- nákupy akcií a majetkových podílů,
- investiční transfery obyvatelstvu, obcím, organizacím atd.

Rok 2006 zaznamenal zvýšení kapitálových výdajů o 2,1%, cca 900 tis. Kč. Ovšem pro rok 2007 byl typický nárůst o 4,1% na rozdíl od roku 2008, kdy došlo ke snížení výdajů cca 7 mil. Kč. Nejvyšší nárůst opět zaznamenal rok 2009 a to o 6,7% cca 20 mil. Kč.

Kapitálové výdaje zaznamenaly největší nárůst v průběhu pěti letého období v roce 2009 cca 39 mil Kč. Největší výdaje tohoto roku byly využity na opravu silnice cca 13 mil Kč a obnovu sportovního zařízení v majetku obce cca 23 mil Kč.

Tabulka č. 3.9

Vývoj kapitálových výdajů v letech 2005 - 2009 (v tis. Kč).

Položka	Rok				
	2005	2006	2007	2008	2009
Kapitálové výdaje	7 952	8 920	27 125	19 166	39 632
Přírůstek v %	*	2,1	4,1	-6,5	6,7

Zdroj: Vlastní zpracování. Interní materiály obce Víkřovice 2005 - 2009

3.1.2.3 *Financování*

Je charakteristickým rysem zejména pro typy operací krátkodobého a dlouhodobého financování z tuzemska, ale i ze zahraničí. Jedná se o prostředky přijaté (označovány znaménkem +), tak prostředky vydané, nebo-li - vrácené (značeny znaménkem -). Průběh financování v jednotlivých letech zachycuje tabulka 3.10.

Tabulka č. 3.10

Financování (zapojení vlastních úspor a cizích zdrojů) v letech 2005 - 2009 v tis. Kč.

Položky	Rok				
	2005	2006	2007	2008	2009
Krátkodobé přijaté prostředky (+)	*	*	*	1 226,47	19 941,64
Změna stavu krátkodobých prostředků na BÚ (+,-)	-230,86	-3 838,38	2 956,36	2 625,79	8 697,55
Dlouhodobě přijaté peněžní půjčky	*	*	*	*	21 810,00
Uhrazené splátky dlouhodobých půjček	*	*	-1 059,00	300	*
Operace z peněžních účtů (+,-)	5	-5	12	7000	1 870
Součet za třídu 8	-225,86	-3 843,38	1 909,85	3 559,26	33 039,14

Zdroj: Interní materiály obce Víkřovice

3.2 Analýza dotací obce Vikýřovice 2005 – 2009

Dotace jsou výsledkem přenesené odpovědnosti za zabezpečování veřejných statků ze státu na obce. Do rozpočtu obcí poskytují dodatečné zdroje. Dotační prostředky lze členit podle různých kritérií. Dotace poskytované obcím nárokovým způsobem (automaticky při splnění podmínek). Nenárokových způsobem jsou poskytovány dotace, kdy se obce musí ucházet o finanční prostředky z různých programů.

Nárokové (běžné) dotace jsou poskytovány všem obcím. Jejich výše je dána rozsahem činností či podmínek, které má příslušná obec. S poskytnutím běžné dotace je rovněž nutno sledovat nárůst běžných výdajů s rozpočtem obce.

Jako nárokové dotace jsou obcím poskytovány následující dotace:

- na výkon státní správy,
- na financování základního školství (podle počtu žáků MŠ a ZŠ),
- na výkon zřizovatelské funkce převedené z okresních úřadů obcím,
- na vybrané zdravotnické zařízení.

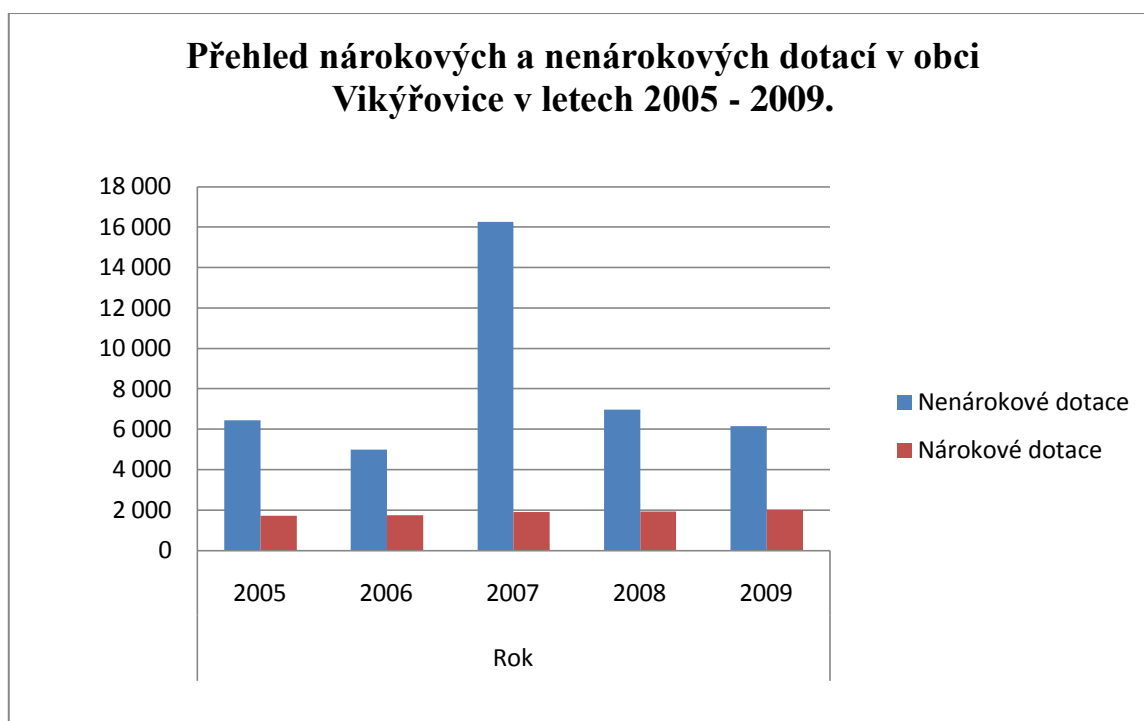
Nenárokové dotace jsou poskytovány z různých kapitol státního rozpočtu, státních fondů (např. fond životního prostředí) strukturálních fondů atd. Obce se o tyto dotace musí ucházet formou vypracovaných projektů. Získávání těchto finančních prostředků záleží na aktivitě příslušné obce. Poskytují se v průběhu roku podle individuálních záležitostí z vyhlášených výdajových programů. Tyto dotace jsou vesměs účelově zaměřeny.

Obecní úřad Vikýřovice využívá jak dotace nárokové, tak i nenárokové. Finanční prostředky daná obec čerpá především z těchto veřejných rozpočtů:

Dotace ze SR:	Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR)
	Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy (MŠMT)
	Ministerstvo vnitra (MV)
	Ministerstvo kultury (MK)
	Ministerstvo zemědělství (MZE)
Dotace ze SF:	Státní fond dopravní infrastruktury (SDFI)
Dotace od krajů:	Olomoucký kraj
Dotace z fondů EU:	Společný regionální operační program (SROP)
	Regionální operační program (ROP)

O přehledu nárokových a nenárokových dotací nás informuje graf 3.1 Přehled nárokových a nenárokových dotací v obci Vikýřovice v letech 2005 – 2009. Na první pohled je zřejmé, že větší podíl tvoří dotace nenárokové. Nárokové dotace se pohybují v rozmezí 1 – 3%. Od roku 2005 do roku 2006 dostávala obec finanční prostředky na výkon státní správy, školství a dávky sociální péče. Za rok 2005 tato částka činila celkem 172 tis. Kč. V roce 2006 se peněžní částka pohybovala o kolo 175 tis. Kč. V roce 2007 – 2009 obec získala nárokové dotace na výkon státní správy a školství. Částku, kterou daná obec získala v období tří let se pohybovala od 191 tis. Kč do 199 tis. Kč.

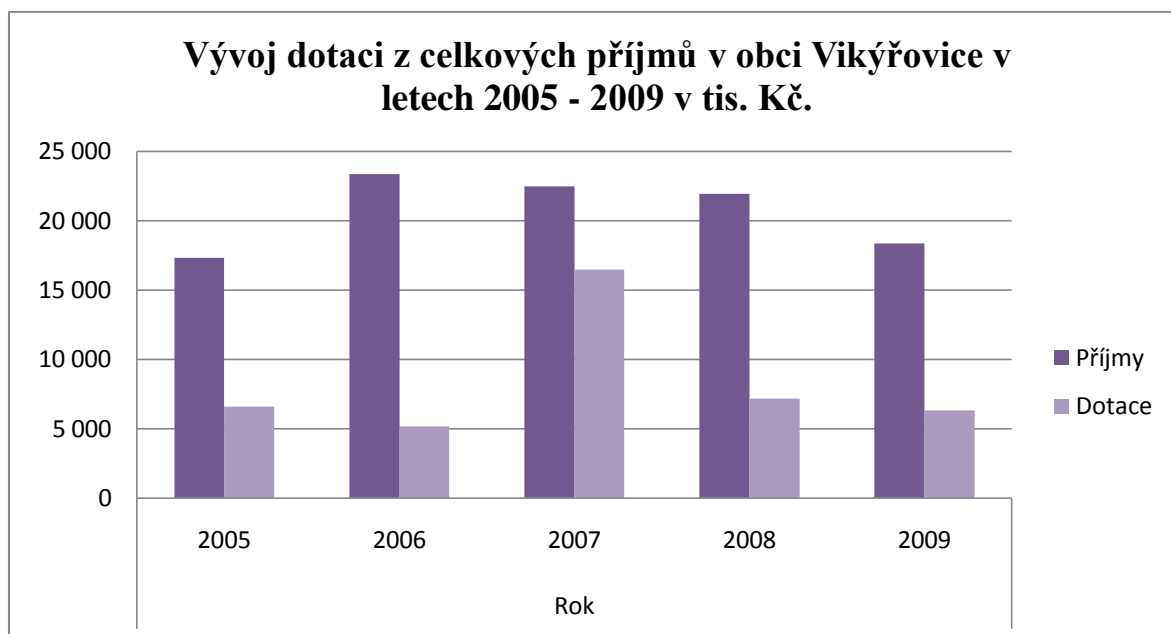
Graf. 3.1

Zdroj: Vlastní zpracování, Interní materiály obce Vikýřovice.

Graf 3.2 Vývoj dotací z celkových příjmů v obci Vikýřovice v letech 2005 – 2009 vypovídá o tom, o kolik % se obci navýšily příjmy za pomoci nárokových a nenárokových finančních prostředků. V roce 2005 dotace navýšily příjmy cca o 20% tj. 6 mil Kč. V dalším roce tj. 2006 se příjmy rozrostly jen o 18%. Rok 2007 zaznamenal navýšení příjmů o 40% tj. 16 mil. Kč. V letech 2008, 2009 byl zaznamenán nárůst celkových příjmů jen o 20% v rozmezí 6 – 7 mil Kč.

Graf 3.2

Zdroj: Vlastní zpracování. Interní materiály obce Vikýřovice.

Analýza dotací obce Vikýřovice v letech 2005 – 2009.

Rok 2005

Obce Vikýřovice hospodařila v roce 2005 s přebytkovým rozpočtem tj. 266 tis. Kč. Dotační prostředky nárokové a nenárokové čerpala v hodnotě 6 mil Kč. Z toho nárokové dotace činily 172 tis. Kč. (výkon státní správy – 28 000, školství – 132 000, dávky sociální péče – 12 000 Kč.) Celkové příjmy navýšily dotace o 20%. Pokud se jedná o nenárokové dotace, obec získala finanční prostředky z fondu EU - SROP na vybudování keramické dílny i s galerií, kdy celkové náklady činily 4 mil Kč. Z toho dotace 2 mil Kč. Z toho samého fondu získala obec prostředky na vybudování Kabelového internetu kdy celkové náklady byly 1 391 tis. Kč. Z toho dotace 1 182 tis. Kč. O přehledu přidělených dotací nás dále informuje tabulka 3.1. V tomto roce převažují dotační prostředky nenárokového charakteru.

Rok 2006

V roce 2006 obec hospodařila opět s přebytkovým rozpočtem tj. 3 mil Kč. Dotační výpomoc navýšily celkové příjmy jen o 18% tj. 5 mil Kč. Nárokové dotace činily 175 tis. Kč. (výkon státní správy 30 575, školství – 133 071, dávky sociální péče – 12 000 Kč.). Nenárokové dotace získala obec jak od kraje Olomouckého v rozmezí 20 – 26 tis. Kč., tak i prostředky ze SR v hodnotě od 192 – 900 tis. Kč. Přehled dotací získaných za rok 2006 uvádí tabulka 3.1. Oproti roku 2005 zaznamenaly dotační prostředky pokles o 1 mil Kč

Tabulka: 3.1

Přehled přidělených dotací od roku 2005 - 2006.

Rok	Program	Název akce	Celkové náklady	Dotace
2005	SROP	Vybudování keramické dílny s galerií	4 060	2 782
2005	SROP	Kabelový internet a veřejný přístup k internetu	1 391	1 182
2005	ÚP - vytváření pracovních míst pro dlouhodobě nezaměstnané	Veřejně prospěšné práce	543	477
2006	SROP GS OK	Soc. integrace obyvatel obce Vikýřovice	2 217	1 951
2006	MMR	Oprava místní komunikace U Kaple	1 800	900
2006	MŽP - AOP	Výsadba aleje ovocných dřevin podél polních cest	205	195
2006	OK	Věcné vybavení SDH	20	20
2006	OK	Oprava božích muk Sv. Starosty	36	26
2006	ÚP - vytváření pracovních míst pro dlouhodobě nezaměstnané	Veřejně prospěšné práce	432	350

Zdroj : Ročenka Vikýřovice 2005, 2006.

Rok 2007

Tento rok byl pro obec ve znamení schodkového rozpočtu tj. – 1 mil. Kč. Příjmy obce dosahovaly 38 mil. Kč oproti výdajům, které se zvýšily na 40 mil. Kč. Běžné výdaje se pohybovaly o kolo 13 mil Kč. Kapitálové příjmy činily až 27 mil. Kč. Pokud srovnáme rok 2006 s rokem 2007, tak se příjmy kapitálového charakteru zvýšily o 18 mil. Kč.

Celkové příjmy byly navýšeny o dotace až o 40%, což je nejvíce ze sledovaných roků tj. 16 mil Kč. Nárokové dotace dosahovaly částky 191 tis. Kč. (výkon státní správy - 47 337, školství – 144 348 Kč.). Nenárokové dotace obec získala jak od Olomouckého kraje, tak převážnou část především obdržela ze SR a to v částce 11 mil Kč. Přijaté dotace za rok 2007 jsou zachyceny v tabulce 3.2 Investice a opravy, přijaté dotace za rok 2007. Oproti roku 2006 zaznamenaly dotace nárůst o 11 mil. Kč.

Během sledovaného období od roku 2005 do roku 2009 dosáhly dotace nejvyššího vzrůstu v roce 2007. Po celý rok 2007 byla realizována II. Etapa projektu „Sociální integrace obyvatel obce Vikýřovice“ a od dubna do července projekt „Investuj do své budoucnosti“, na které obec získala podporu z Evropské unie a státního rozpočtu. Oba tyto neinvestiční projekty podporovaly rozvoj osobnosti každého, kdo se zapojil jak v oblasti vzdělávání a tvůrčích schopností, tak o oblasti tělesné zdatnosti sportu.

Přehled o hospodaření dotací za následující rok je přehledně uveden v tabulce 3.5 kde je zachycená i procentuální část dotací.

Tabulka č. 3.5 **Hospodaření obce v roce 2007**

Přijaté dotace za rok 2007 v tis. Kč.		v %
4112 - Neinvestiční přijaté transfery ze SR - souhrnný	191,00	0,67
4116 - Neinvestiční přijaté transfery ze SR	348,00	1,22
4122 - Neinvestiční přijaté transfery od krajů	1 013,62	3,55
4134 - Převody z rozpočtových účtů	2 683,70	9,41
4139 - Ostatní převody z vlastních fondů	1 059,00	3,71
4216 - Investiční přijaté transfery od SR	11 134,00	39,04
4222 - Investiční přijaté transfery od krajů	28,00	0,1

Zdroj: Ročenka Vikýřovice 2007

Tabulka: 3.2

Investice a opravy, přijaté dotace za rok 2007

Poskytovatel	Název akce	Celkové náklady	Dotace	Vlastní náklady
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Rekonstrukce a dostavba budovy šaten TJ Sokol Vikýřovice	8 636 000,-	4 088 000,-	4 548 000,-
Ministerstvo pro místní rozvoj	Nájemní dům Vikýřovice s upravitelnými byty	16 387 000,-	5 638 000,-	399 000,- (2007) 10 350 000,- (2008)
Ministerstvo pro místní rozvoj	Úpravy dětského hřiště u Zámečku	602 000,-	400 000,-	202 000,-
Ministerstvo pro místní rozvoj	Oprava místní komunikace u Zámečku	729 000,-	508 000,-	221 000,-
Ministerstvo zemědělství	Sportovně společenské centrum Vikýřovice	1 541 182,-	500 000,-	1 041 182,-
Olomoucký kraj	Přechod pro chodce v obci Vikýřovice	75940,2,-	28 000,-	47 940,20,-
Ministerstvo kultury	Informační centrum veřejné knihovny Vikýřovice	52 397,-	33 000,-	19 397,-
Ministerstvo životního prostředí	Výsadba dřevin podél polních cest v k.ú. Vikýřovice	26 953,-	24 256,-	2 697,-

Zdroj: Ročenka Vikýřovice 2007

Rok 2008

V roce 2008 měla obec celkové příjmy v částce 29 mil. Kč. Celkové výdaje byly v částce 32 mil. Kč. Pokud tyto hodnoty od sebe odečteme, získáváme hodnoty se záporným znaménkem tj. – 3 mil. Kč. Schodek se zvýšil o 2 mil. Kč. Dotace činily 7 mil Kč. Jedná se o nárůst celkových příjmů o 20%. Srovnáme-li tento rok s rokem 2007, tak se finanční prostředky dotačního charakteru snížily o 9 mil. Kč. Nárokové dotace dosahovaly 193 tis. Kč (výkon státní správy – 49 600, školství – 143 600 Kč.

Investiční přijaté transfery od Olomouckého kraje byly 2 mil. Kč. Přijaté prostředky ze SR činily 1 mil. Kč. Investice, opravy a přijaté dotace za rok 2008 jsou uvedeny v tabulce 3.3.

Tabulka: 3.3

Investice a opravy, přijaté dotace za rok 2008

Poskytovatel	Název akce	Celkové náklady	Dotace	Vlastní náklady
Ministerstvo pro místní rozvoj	Vikýřovice - oprava budovy č.p- 273 pro volnočasové aktivity	355 672,47	248 970,73	106 701,74
Státní fond dopravní infrastruktury	Výstavba chodníku při ul. Petrovská	1 970 000,-	1 368 000,-	602 000,-
Olomoucký kraj	Zlepšení ŽP v údolí Desné a zvýšení bezpečnosti cyklistů	5 438 527,-	2 000 000,-	3 438 527,-
ROP Střední Morava	Vikýřovice - po místních komunikacích ke komunikaci	23 590 454,-	21 150 409,-	2 440 045,-
ROP Střední Morava	Centrum sportu a zábavy Vikýřovice	34 813 296,-	28 172 246,-	6 641 049,-

Zdroj: Ročenka Vikýřovice 2008

Rok 2009

Obec Vikýřovice hospodařila v roce 2009 se schodkovým rozpočtem. Schodek dosahoval -33 mil. Kč. V porovnání s rokem 2008 se schodek rozpočtu zvýšil o 30 mil. Kč. Opět byl zaznamenán nárůst převážně kapitálových výdajů na 36 mil. Kč. Dotace v roce 2009 se pohybovaly o kolo 6 mil. Kč. Z toho nárokové dotace byly v celkové částce 199 tis. Kč. (výkon na státní správu - 51 100, školství – 148 600 Kč.).

Oproti roku 2008 zaznamenaly dotace pokles o 1 mil. Kč. Navýšení celkových příjmů o dotační výpomoc bylo o 20%. Přijaté dotace za rok 2009 jsou zaznamenány v tabulce 3.4.

Tabulka: 3.4

Přijaté dotace za rok 2009

Poskytovatel	Název akce	Celkové náklady	Dotace	Vlastní náklady
Ministerstvo pro místní rozvoj	Oprava budovy č.p. 273 pro volnočasové aktivity - 2. etapa	1 160 938	600 000	560 938
Ministerstvo pro místní rozvoj	Modernizace infrastruktury pro sport a rekreaci - Vikýřovice - lanová pyramida	244 194	171 000	73 194
Státní fond dopravní infrastruktury	Chodník při ul. Sokolské - projektová dokumentace	268 940	100 000	168 940
Olomoucký kraj	Nasvětlení přechodu pro chodce ul. Hraběšická, Šumperská	36 320	12 107	24 213
Olomoucký kraj	Neinvestiční příspěvek na vybavení JSDH	12 597	5 000	7 597
Integrovaný operační program	Czech Point - kontaktní místo (Upgrade)	45 379,50	38 572,58	6 806,92
Ministerstvo vnitra	HZS odborná příprava členů JSDH, povodně	11 242,30	6 920	4 322,30
OP - Lidské zdroje a zaměstnanost	Veřejně prospěšné práce I	367 416	361 621	5 795
OP - Lidské zdroje a zaměstnanost	Veřejně prospěšné práce II	146 664	106 281	40 383
CELKEM		2 293 690,80	1 401 501,58	892 189, 22

Zdroj: Ročenka Vikýřovice 2009.

4 ZHODNOCENÍ DOTACÍ V RÁMCI HOSPODAŘENÍ OBCE

Součástí následující kapitoly bude celkové shrnutí dotací obce Vikýřovice sledované za období 2005 – 2009.

Než přistoupíme k samotnému hodnocení dotací, bude se kapitola 4.1 zabývat přípravnou fází a realizací k získávání grantů a dotací, která v dotační politice hraje významnou roli.

4.1 Získávání dotací a grantů – fáze přípravy a realizace

Příprava a následná realizace projektu, má-li být úspěšná, musí projít několika fázemi:

Fáze 1 – definice problému

Fáze 2 – příprava projektové žádosti

Fáze 3 – hodnocení projektů

Fáze 4 – podmínky realizace a financování

Fáze 5 – závěrečné zhodnocení

4.1.1 Definice problému - jedná se o úvodní etapu, ve které projekt vzniká. Nejdůležitější je jasná definice (důvod, proč se má projekt uskutečnit), zvažování cest a případných možností, jak problém řešit. Samospráva obce nepochybně dobře zná potřeby svých občanů a následné problémy, které jsou nutné postupně řešit. Plány, jejichž realizace se jeví jako vhodná, efektivní, napomáhají k rozvoji obce. Vychází-li projekt ze strategie či plánu rozvoje, lze předpokládat, že je potřeba projektového záměru prokazatelně popsána a prodiskutována. Přesto se obci vyplatí před zahájením prací na projektu vyhlásit anketu či provést průzkum potřeby projektu a reakcí veřejnosti. V úvodní fázi je třeba projektový záměr popsat a ujasnit si základní parametry:

- čeho chce obec dosáhnout,
- jaké výsledky realizace projektu přinese,
- jaké alternativní možnosti se nabízejí,
- jaké budou náklady na realizaci projektu,
- z jakých zdrojů bude projekt financován.

Výstupem první fáze je obvykle stručný dokument obsahující základní popis projektu. Lze ho využít například při prvotní konzultaci s lidmi zodpovědnými za vybraný dotační program.

4.1.2 Příprava projektové žádosti – v této etapě se projekt dále rozpracovává a konkretizuje. Rozsah a náročnost závisí na povaze a velikosti projektu. Návrh se prověřuje a upravuje podle požadavků a postupů, které si program vyžaduje.

V přípravné fázi zpracovatel obvykle intenzivně komunikuje s orgánem, který daný program řídí a spravuje (kraj, úřad práce, ministerstvo atd.).

Výsledkem této etapy je návrh zpracovaný ve formě požadované správcem programu. U evropských programů je nutností předkládat žádost o dotaci v elektronické verzi a v několika výtiscích tištěné verze. Žádost o dotaci je základní stavební kámen projektové dokumentace. Struktura dané žádosti se liší program od programu, zpravidla se však setkáváme s následujícími kapitolami:

- název projektu,
- formulace problému či potřeby,
- cíle, dopady a výsledky,
- popis projektu,
- cílová skupina,
- časový harmonogram realizace projektu,
- popis realizačního týmu,
- partneři projektu,
- rozpočet projektu,
- udržitelnost projektu.

K žádosti je nutné přiložit řadu povinných příloh – rovněž v elektronické i tištěné podobě. S vědomí, kdy se požadavky na přílohy liší program od programu, vyjmenujme ty, se kterými se v dotačních programech setkáváme nejčastěji:

- podrobný rozpočet,
- studie proveditelnosti, analýza nákladů a přínosů,
- čestná prohlášení o bezdlužnosti a beztrestnosti,
- prokázané finanční zdraví žadatele,
- doklady o partnerství,
- u investičních projektů studie posouzení vlivu na životní prostředí,
- platné územní rozhodnutí či stavební povolení,
- potvrzení o soulad s rozvojovou strategií kraje či sektorovou strategií v oboru projektu.

4.1.3 Hodnocení projektu – tato fáze práce především s dotacemi a evropskými fondy bývá často zpochybňována a ztracována. Je nutné konstatovat, že při hodnocení za obec bude mluvit pouze papír, tudíž nepřipadá v úvahu věci podstatně vysvětlit či doplnit. Hodnocení projektů v rámci evropských programů se skládá ze dvou následujících kroků.

a) Kontrola přijatelnosti:

- Kontrola formálních náležitostí
- Kontrola právního statusu žadatele
- Porovnávání cílů daného projektu

Verdikt hodnocení je buď přijatelný, nebo nepřijatelný. V případě vyhodnocení projektu, který byl uznán nepřijatelný, vyřazuje se z dalšího hodnocení, přičemž žadateli je výsledek sdělen společně i s vysvětlením. V případě, kdy je projekt uznán za přijatelný, následuje další krok.

b) Hodnocení projektu (bodování)

- Potřeba projektu
- Schopnost žadatele projekt realizovat a finančně utáhnout
- Kvalita projektu

Znalost kritérií hodnocení a systému bodování projektů je zásadní pro získání finančních prostředků z programu. Proto by si obec měla o tyto informace zažádat v případě, kdy v programu nebudou přímo nabídnuty.

Za příslušné hodnocení projektů odpovídá organizace, která příslušný program řídí. Zajistit je může sama, nicméně častěji se obrací na externí odborníky, jednotlivce, instituce. U evropských programů podepisují daní hodnotitelé dokument, který je zavazuje k nestrannosti a objektivitě. I když bývají evropské fondy doslova zatracovány pro vysokou míru složitosti a byrokracie, nelze jim upřít to, že jejich systémy přinesly do ČR v rámci dotační politiky vysokou kulturu zacházení s veřejnými prostředky. Projevuje se to mimo jiné i v celkovém systému hodnocení projektu.

4.1.4 Podmínky realizace a financování – tato etapa je typická tím, že příjemce dotací a správce programu jednají o podmínkách realizace a financování projektu. Hlavním výstupem jednání je smlouva o přidělení dotace, která stanoví závazky a povinnosti u obou stran. Součástí každého projektu je i dohodnutý systém pro tzv. monitorování jeho realizace a také hodnocení dosažených výsledků. Monitoring, česky řečeno sledování, co se ve skutečnosti děje, provádí správce programu, který kontroluje postup realizace vůči plánu. V případě potíží, které mohou vzniknout lze podniknout vhodné opravné kroky. Monitoring používá jak formální výkaznictví, tak i neformální způsoby komunikace.

Daný program stanovuje svůj způsob, jak budou dotace propláceny. Někteří dávají přednost zálohové platbě jiní průběžnému financování. Evropské programy nabízejí spíše zpětné financování po etapách či celých projektech. Způsob jakým se projekt bude financovat je potřeba si včas prostudovat a přizpůsobit se finančnímu plánování. Je potřeba si uvědomit, že finanční zátěž v režimu zpětného financování nepředstavuje jenom vlastní finance, ale je také potřeba počítat i s překlenutím etap či financování celého projektu (případně i s úroky z úvěrů). V rámci využití evropských dotací je nutná povinnost v rámci žádosti o platby předkládat i průběžné a závěrečné zprávy.

4.1.5 Závěrečné zhodnocení – spočívá v odhalení úspěchu, či případných neúspěchů, analyzovat jeho příčiny a v neposlední řadě se poučit z tohoto poznání. Mnohé obce podceňují potřebu dostatečného personálního zajištění, co se týká zajištění přípravy a realizace projektů. Spoléhat se jen na odborné firmy, které se zabývají zpracováním projektů, nebývá nejlepším řešením. Tudíž se projekty přidělují pracovníkům úřadů k jejich každodenní operativní činnosti. Zastupitelé mají rovněž jedinečnou možnost zapojit se do všech fází projektového cyklu. Záleží ovšem na odborných předpokladech a časových možnostech. Na počátku každého projektu, která je obcí realizována by měla být sestavena z projektového týmu. Zahrnout by měl minimálně tyto typy lidí:

- vizionáře – zpravidla stojí u prvotního nápadu,
- realizátory – skupina lidí, kteří jsou ochotni uskutečňovat myšlenky jiných,
- analytiky – včas upozorňující na případná rizika,
- manažer – silná osobnost, která bude pro daný projekt získávat podporu a bude schopna realizaci projektu kvalitně řídit.

4.1.6 Nejčastější úskalí při přípravě a realizaci projektů

Výčet nejčastějších rizik a úskalí, který byl sepsán na základě praktických zkušeností, představuje, jak velký problém přináší podcenění přípravy včetně personálního zajištění:

- projekty nemají politickou podporu nebo nejsou založeny na partnerství,
- projekty neřeší skutečné problémy příjemců,
- cíle projektu nejsou zcela jasně a realisticky definovány a tudíž nejsou provázány s cíli programu,
- výsledky projektu se zaměřují za cíle,
- v projektovém týmu se sejde příliš manažerů nebo naopak v něm není manažerem nikdo,
- jasně není definována dělba odpovědnosti,
- u projektu se zanedbává průběžné monitorování a případná signalizace problému.

4.2 Dotace z veřejných rozpočtů

V třetí kapitole byl uveden přehled jiných veřejných rozpočtů, ze kterých obec Víkýřovice čerpá finanční prostředky, které jsou nutné k rozvoji obecní infrastruktury. Daná obec tedy využívá prostředky ze státního rozpočtu, kdy podíl těchto dotací činil kolem 50%. Za sledované pětileté období dosáhla obec největších investičních prostředků v roce 2007 cca 12 mil Kč. Z fondů EU se podílnost financí pohybuje okolo 24%. Nejvíce prostředků obec získala v roce 2008 cca 28 mil. Kč. Olomoucký kraj přispívá obci v průměru kolem 21% dotačních prostředků. Dotace ze státních fondů činí 5%. Převážná část je ze státního fondu dopravní infrastruktury, kdy obec získala dotaci za rok 2008 ve výši 1 368 tis. Kč. Za rok 2009 obec disponovala s částkou 100 tis. Kč. V celkovém shrnutí je zřejmé, že největší podíl dotačních prostředků obec získává především ze státního rozpočtu. Dotace z fondů EU a od krajů se pohybují zhruba na stejné úrovni. Nejmenší podíl finančních prostředků získává obec ze státních fondů. Pokud se budeme zabývat nárokovými dotacemi, které čerpá obec ze státního rozpočtu, pohybuje se podíl těchto finančních prostředků v rozmezí od 1 – 3%. Od roku 2005 do roku 2006 získávala obec dotace nárokového charakteru na výkon státní správy (28 – 30 Kč.), školství (132 – 133 tis. Kč.) a dávky sociální péče (12 tis. Kč.) Od roku 2007 do roku 2009 byly dotace čerpány jen na výkon státní správy od 47 do 51 tis. Kč a dotační prostředky na rozvoj školství od 144 do 148 tis. Kč. U obce převažují během pětiletého období převážně dotace nenárokového charakteru.

4.3 Dotace z EU pro obec Vikýřovice od roku 2004 – 2010

Během sledovaného období obce získala dotační prostředky z fondů EU. Kolik dotačních projektů bylo realizováno, pomocí těchto finančních prostředků, přináší následující přehled akcí za rok 2004 – 2009.

Keramická dílna s galerií

Obec Vikýřovice získala v roce 2004 investiční prostředky - dotace na projekt vybudování keramické dílny s galerií v rámci regionálního operačního programu v opatření 3.1 Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v regionech ve výši 2 529 560 Kč. Posláním tohoto projektu bylo obohatit společenský a kulturní život občanů. Počátkem září roku 2005 byla dokončena rekonstrukce sklepů v suterénu MŠ Zámeček na keramickou dílnu a galerii. Provoz v nových prostorách byl slavnostně zahájen 16. září 2005 a od té doby v galerii vystupovalo mnoho amatérských i profesionálních výtvarníků.

Finanční zdroje:	dotace ERDF	2 529 560 Kč
	dotace SR	252 956 Kč
	vlastní zdroje	379 434 Kč

Kabelový internet a veřejný přístup k internetu ve Vikýřovicích

Obec s podáním žádosti uspěla i ve 2 kole výzvy SROP v opatření 2.2 Rozvoj informačních a komunikačních technologií a tudíž získala dotaci ve výši 1 043 555 Kč. Projekt řešil především možnosti využití stávající kabelové televizní sítě, která je ve vlastnictví obce, pro rozvoj internetu po kabelu v obci pro příslušné občany obce.

Cílem zavedení internetu včetně vytvoření IKT centra v místní knihovně bylo umožnit obyvatelům příslušné obce používání internetu k vyhledávání nových pracovních příležitostí, poskytování místních turistických služeb, využívání e – podatelny a e – leasingu k získávání informací pro zkvalitňování života obyvatel obce.

Finanční zdroje:	dotace ERDF	1 043 555 Kč
	dotace SR	139 141 Kč
	vlastní zdroje	208 711 Kč

Investuj do své budoucnosti

V rámci grantového schématu Olomouckého kraje v opatření 3.2 Podpora sociální integrace v Olomouckém kraji obec získala finanční prostředky ve výši 294 179 Kč. Projekt byl realizován od ledna až do srpna roku 2007.

Získané finanční prostředky byly použity pro motivační kurzy pro osoby ohrožené sociální okluzí tj. nezaměstnané a ženy na mateřské či rodičovské dovolené.

Finanční zdroje:	dotace ESF	267 435,20 Kč (80%)
	Dotace SR	26 743,52 Kč (8%)
	Vlastní zdroje	40 115,28 Kč (12%)

Popis aktivit akce:

Ve spolupráci s odborníky vzdělávací instituce Akademie J. A. Komenského se sídlem v Šumperku byl vytvořen motivačně orientovaný program pro skupiny cílového charakteru:

Motivační klub pro ženy s malými dětmi, motivační klub pro nezaměstnané

Cílem těchto klubů byla motivace daných skupin k intenzivnímu zájmu o získávání zaměstnání, připravit je informativně i psychicky na výběrové řízení a zvýšit, tak šanci na jejich uplatnění. Tyto aktivity měly být jakým si impulsem, aby si cílové skupiny uvědomily, že nejsou v obdobné situaci samy a nápomoci k aktivní účasti při hledání vhodného zaměstnání.

Veřejně prospěšné práce I. II.

V roce 2009 byly vytvořeny pracovní místa veřejně prospěšných prací (VPP) v rámci stejnojmenného projektu Veřejně prospěšné práce I, II. Tento projekt byl financován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

V období od 1. 4. 2009 do 31. 5. 2009 bylo v obci Vikýřovice v rámci daného projektu podpořeno 6 pracovních míst za 106 281 Kč. Výše příspěvku z ESF činila 75% tj. 79 710 Kč a ze státního rozpočtu ČR 25% tj. 26 570 Kč. Od 1.6 2009 do 30. 11. 2009 bylo pro obec vyčleněno opět 6 pracovních míst v hodnotě 361 621 Kč. ESF 85% tj. 307 377 Kč a státní rozpočet ČR 15% tj. 54 243 Kč. Pracovní místa byla zaměřena na úklid veřejných prostranství, údržbu veřejné zeleně, čištění místních komunikací a údržbu obecního majetku.

Cílovou skupinou byli uchazeči o zaměstnání zejména mladší do 20 let věku, fyzické osoby starší 50 let dlouhodobě evidovaní nad 5 měsíců, ženy, fyzické osoby pečující o dítě do 15 let a osoby dotčené současnou hospodářskou recesí.

Centrum sportu a zábavy Vikýřovice

Obec získala z Regionálního operačního programu (ROP) Střední Morava dotační výpomoc ve výši 28 mil. Kč na uvedený projekt. Finanční prostředky budou vynaloženy na výstavbu tělocvičny haly včetně realizace přeložek a přípojek inženýrských sítí, komunikací pro pěší, parkovacích míst a výsadby zeleně.

Financování projektu:

Zdroje regionální rady	28 172 246,40 Kč	90%
Zdroje obce způsobilé	3 130 249,60 Kč	10%
Zdroje obce nezpůsobilé	2 834 220,00 Kč	
Celkem	34 136 716,00 Kč	

1. dubna 2010 byla ukončena výstavba tělocvičny haly u ZŠ. Do konce dubna proběhne její kolaudace. V květnu až v srpnu 2010 bude zahájen provoz se zaváděcí cenou 200 Kč/hod , od září 2010 – 300 Kč/hod.

Vikýřovice – po místních komunikacích ke komunikaci

Na tento projekt získala obec Vikýřovice dotaci ve výši 18,9 mil. Kč, v rámci Regionálního operačního programu (ROP) Střední Morava. Následné finance budou použity na rekonstrukci místních komunikací propojující stavby občanské vybavenosti. Následně dojde i na rekonstrukci veřejného osvětlení a přeložek místní vodoteče.

Realizované úseky: ul. Zámecká, Potoční, Školní, Pod trámky U Hájenky, venkovní úpravy u obecního úřadu.

Financování:

ERDF	17 847 394,27 Kč (85%)
SR, obec	1 049 846,72 Kč (5%), 2 099 693,49 Kč (10%)

5 ZÁVĚR

Mezi základní článek územní samosprávy je v České republice považována obec, která je základním územním samosprávným celkem. Důležitým podkladem pro hospodaření každé obce je její rozpočet. Jedná se o decentralizovaný peněžní fond, finanční plán hospodaření, bilance příjmů a výdajů, právní dokument schválený místními orgány obce. Podle znění zákona by měl být rozpočet vyrovnaný, kdy příjmy se rovnají výdajům, případně přebytkový, kdy příjmy jsou větší než výdaje. Kromě rozpočtu jsou to i fondy, u kterých se uplatňuje zpravidla přísná účelovost tj. vyčlenění určitých druhů příjmů pro tyto fondy a možnost použít dané finanční prostředky na předem stanovený druh potřeb. Rozpočtový proces je činnost orgánů, který je spojený se sestavením, plněním a kontrolou rozpočtu. Správně sestavený územní rozpočet umožňuje správně čerpat finanční prostředky nejen na rozvoj území obce.

Hypotézou bakalářské práce, že obec Vikýřovice není schopna bez finančních prostředků, které získává z jiných veřejných rozpočtů uskutečnit dané investiční a neinvestiční programy, které proběhly v období let 2005 – 2009 je potvrzena. Veškeré tyto programy, které se uskutečnily ve sledovaném období pěti let, byly provedeny za pomoci finančních prostředků z Olomouckého kraje, kdy v roce 2008 přispěl dotací ve výši 2 mil Kč. Tyto prostředky byly použity na zlepšení životního prostředí v údolí Desné a zvýšení bezpečnosti cyklistů. Další přísun prostředků byly dotace ze SR, které dosahovaly částky 11 mil. Kč.

K získání dotačních prostředků musí obec vypracovat příslušný projekt týkající se dotačního programu. Při zpracování všech potřebných informací k této problematice je důležité, pro vypracování kvalitního projektu, vzájemná spolupráce mezi pracovníky dané obce a dále profesionální úroveň na příslušných ministerstvech či regionálních agenturách, kterých se problematika týká. Zkušenosti a následné poznatky, které obec získá při zpracování projektu, mohou být dále využity při realizaci obdobných akcí.

Cílem bakalářské práce, bylo zhodnocení dotací, které jsou nezbytné a nutné k celkovému hospodaření a rozvoje obce. Dotace jsou považovány za přísun dodatečných zdrojů, které navyšují rozpočet obce. Pokud budeme porovnávat dotace nárokové, které získává obec automaticky při splnění podmínek s dotacemi nenárokovými, o které se musí obec ucházet z různých dotačních programů, tak v obci Vikýřovice převažují dotace nenárokového charakteru. Nárokové dotace jsou obci přislíbeny na výkon veřejné správy, kdy od roku 2005 do roku 2009 se pohybuje částka v rozmezí od (28 – 51 tis. Kč.). Dotační výpomoc na financování základního školství se za sledované období pohybuje od (132 – 148 tis. Kč.). Nutno podotknout, že podíl nárokových dotací činí pouze 1 - 3% z celkových dotací. Podíl dotací, které obec dostává z jiných veřejných rozpočtů je následující: dotace ze SR 50%, dotace z fondů EU – 24%, dotace od krajů – 21% a dotace ze SF – 5%. Nutno dodat, že stejně jako hypotéza, tak i cíl bakalářské práce byl splněn.

Obec Vikýřovice je známá především tím, že i přes rozvoj a budování infrastruktury se dotační programy ať už investičního nebo neinvestičního charakteru zaměřují na obyvatele dané obce a region. Od dubna roku 2007 do července tohoto roku probíhal projekt **„Investuj do své budoucnosti“**, na které obec získala podporu z Evropské unie a státního rozpočtu. Tento neinvestiční projekt podporoval rozvoj osobnosti každého, kdo se zapojil jak v oblasti vzdělávání a tvůrčích schopností, tak v oblasti tělesné zdatnosti a sportu. Vstup České republiky do EU nám nabízí celou řadu možností, jak rozvíjet naši společnost včetně správného využívání finančních prostředků.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knihy:

[1] PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 375s. ISBN 80-7262-086-4.

[2] PEKOVÁ, J.: PILNÝ, J.: JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.

[3] KINŠT, J.: PAROUBEK, J. *Rozpočtová skladba v roce 2009*. 2. vyd. Olomouc: ANAG, 2008. 245 s. ISBN 978-80-7263-486-6.

Legislativa:

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě.

Interní materiály obce:

Ročenka obce Vikýřovice 2005 – 2009

Internetové stránky:

Internetové stránky Ministerstva financí ČR, dostupné na www.mferr.cz

Internetové stránky OÚ – Vikýřovice dostupné na www.vikyrovice.cz

SEZNAM ZKRATEK

EU	Evropská unie
SR	Státní rozpočet
SF	Státní fond
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MŠMT	Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
SDFI	Státní fond dopravní infrastruktury
SROP	Společný regionální operační program
ROP	Regionální operační program
IOP	Integrovaný regionální program
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
SDH	Sdružení dobrovolných hasičů

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školských představení a užití díla školního a § 60 - školní dílo,
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB – TUO) má právo nevýdělečně ke své vnitřní potřebě bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3),
- souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB – TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že údaje bakalářské práce obsažené v Záznamu o závěrečné práci, umístěné v příloze mé bakalářské práce, budou zveřejněny v informačním systému VŠB – TUO,
- bylo sjednáno, že s VŠB – TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12odst. 4 autorského zákona,
- bylo sjednáno, že užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB – TUO, která je oprávněná v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly na VŠB – TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do její skutečné výše).

V Šumperku dne 7. května 2010

jméno a příjmení studenta

Dvořákova 10, 741 01 Nový Jičín

PŘÍLOHY

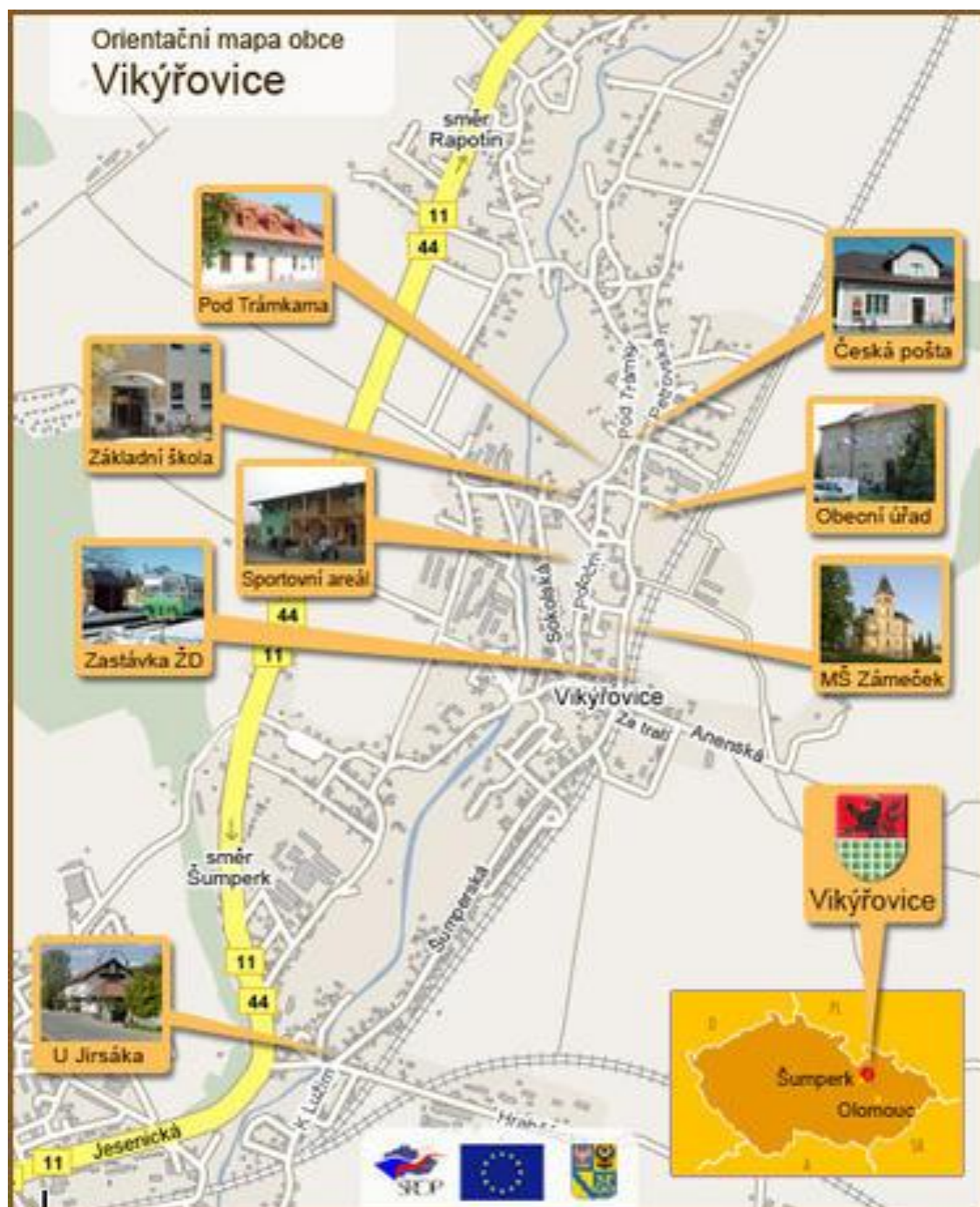
Příloha č. 1 – Orientační mapa obce Vikýřovice

Příloha č. 2 – Přehled hospodaření obce Vikýřovice v letech 2005 – 2009

Příloha č. 3 – Kaleidoskop investic roků 2008 - 2009

Příloha č. 1

Orientační mapa obce Vikýřovice

Příloha č. 2

Přehled hospodaření obce Vikýřovice v letech 2005 – 2009

Přehled hospodaření obce Vikýřovice v letech 2005 - 2009

Položka	Rok				
	2005	2006	2007	2008	2009
Příjmy	23 924 000	28 519 001	38 952 102	29 092 535	24 714 260
Výdaje	23 697 002	24 676 000	40 861 455	32 651 583	57 753 815
Saldo P-V	226 999	3 843 000	-1 909 353	-3 559 048	-33 039 555

Zdroj: Interní materiály obce Vikýřovice 2005 – 2009

Přehled příjmů obce Vikýřovice v letech 2005 - 2009

Položka	Rok				
	2005	2006	2007	2008	2009
Daňové příjmy	15 829 000	15 815 000	19 053 049	20 606 568	16 348 159
Nedaňové příjmy	800 000	752 000	1 660 685	709 761	1 200 271
Kapitálové příjmy	688 001	1 958 000	1 779 850	615 525	824 859
Dotace	6 606 000	5 161 000	16 458 518	7 160 681	6 340 972

Zdroj: Interní materiály obce Vikýřovice 2005 – 2009

Příloha č. 3

Kaleidoskop investic 2008 – 2009

Dostavba Domu s chráněnými byty Vikýřovice

Koncem listopadu 2008 byla dokončena výstavba domu s 12 bytovými jednotkami, které byly určeny pro osoby se sníženou soběstačností. Jednalo se o investiční akci, která byla započata v roce 2007 o celkovém finančním objemu 16,7 mil. Kč, která byla částkou 5,6 mil Kč podpořena dotačním titulem Ministerstva pro místní rozvoj, zbývající část uhradila obec z obecního rozpočtu. Jedná se především o obecní nájemné byty se sociálním určením, tzn. Bydlení pro osoby s min. I. Stupněm závislosti dle zákona o sociálních službách. Obec smluvně zajistila daným nájemníkům služby sociální péče prostřednictvím Charity Šumperk.

Zvýšení bezpečnosti silničního provozu v obci

První zmíněnou akcí, kterou podpořil rozpočet Olomouckého kraje byla výstavba obslužné komunikace o délce 150 m z areálu STS. Obyvatelé ul. Krenišovská byli po dlouhá léta vystaveni negativním dopadům v podobě silnicího tlaku automobilové dopravy zejména nákladní. Dlouhodobě obec hledala vhodné řešení dopravního zatížení lokality a hlavně finanční prostředky na realizaci. Zdárný průběh se podařil až v roce 2008 a to z Významných projektů Olomouckého kraje ve výši 2 mil. Kč, obec dofinancovala 3,5 mil Kč z rozpočtu. Olomoucký kraj každým rokem vyhláší Pravidla pro přidělování finančních prostředků u dopravně inženýrských opatření vedoucí ke zvyšování bezpečnosti na pozemních komunikacích, která jsou v souladu s Národní strategií bezpečnosti silničního provozu. Obec z tohoto programu čerpala v příslušném roce finance na nasvětlení dvou přechodů pro chodce na ul. Šumperská a Petrovská.

Výstavba chodníků při ulici Petrovská

Výstavbou daného chodníků obec zrealizovala poslední část III. etapy výstavby chodníků v obci Vikýřovice. Jedná se o úsek při ul. Petrovská (komunikace III/44636) vedoucí od mateřské školy k obecnímu úřadu. Stavba navázala na realizované etapy výstavby chodníků z let předchozích (2000 – 2005) o celkové délce 2,4 km a hodnotě 8,5 mil Kč. Chodník byl podpořen Státním fondem dopravní infrastruktury ve výši 1,3 mil. Kč z programu, který se zaměřil na zvýšenou bezpečnost dopravy a její zpřístupnění osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.

Rekonstrukce objektu bývalé družiny

Jednou z podpořených akcí roku 2008 byla oprava budovy č.p. 273 – objekt výdejny stravy pro ZŠ a Mateřského centra Vikýrek. Z dotačního programu Ministerstva pro místní rozvoj Program obnovy venkova získala obec 249 tis. Kč na výměnu oken a venkovních dveří. Obec ze svých zdrojů v daném roce investovala do úprav vnitřních prostor částku 1,1 mil. Kč.

Rok 2008 byl pro obec úspěšný tím, že získala bílou stuhu v soutěži Vesnice roku Olomouckého kraje a finanční odměnu ve výši 600 tis. Kč využije pro opravu střechy a fasády, čímž dojde ke kompletní rekonstrukci daného objektu.

Regionální operační program Střední Morava

V roce 2008 obec Vikýřovice získala dvě dotace z ROP Střední Morava. V prvním případě se jedná o dotaci ve výši 21 mil Kč. Dané finanční prostředky budou v souladu s podmínkami programu vynaloženy na rekonstrukci místních komunikací propojujících stavby občanské vybavenosti. Mimo jiné kromě rekonstrukce komunikace dojde i k rekonstrukci veřejného osvětlení a přeložek místní vodoteče. Doba realizace: 2. 3. 2009 – 30. 4. 2010.

V druhém případě se jedná o dotaci na výstavbu tělocvičny při ZŠ, kdy výše finančního příspěvku činí 28 mil. Kč. Doba realizace je naplánována na léta 2009 – 2010.

Investice do infrastruktury z rozpočtu obce

Veřejné osvětlení – ul. Za Tratí - 120 391,00 Kč. Přístřešek – venkovní posezení u sportovně – společenského centra – 452 902,50 Kč. Prodloužená splašková kanalizace – ul. Hraběšická – 360 000 Kč.

Stručný přehled investic roku 2009

Rekonstrukce objektu výdejny stravy a mateřského centra – 2. etapa

Jednou z akcí, která získala podporu v roce 2009 byla oprava budovy č.p. 273. V roce 2008 obec získala bílou stuhu v soutěži Vesnice roku Olomouckého kraje a finanční odměnu, která z toho následovala prostřednictvím dotačního titulu Ministerstva pro místní rozvoj Program obnovy venkova ve výši 600 tis., využila na opravu střechy a vnějších omítek, přičemž došlo ke kompletní rekonstrukci daného objektu. Ze svých zdrojů obec investovala 561 tis. Kč.

Lanová pyramida ve sportovním areálu obce

Opětovně s finanční podporou v rámci dotačního titulu Ministerstva pro místní rozvoj Program obnovy venkova obec realizovala jako první etapu pro kvalitní trávení volného času cílových skupin (dětí předškolního věku s dospělým doprovodem a děti mladšího školního věku) prvek lanové pyramidy. Pyramida byla umístěna ve sportovním areálu obce, který se nachází v blízkosti ZŠ, školní družiny, mateřské školy, Mateřského centra Vikýřek. Dotace činila 171 tis., Kč spoluúčast obce 73 tis. Kč.

Nasvětlení přechodu pro chodce

Hlavním předmětem této akce bylo nové nasvětlení stávajícího přechodu pro chodce ul. Šumperská u penzionu „U Jirsáka“. Doprava na této komunikaci je značně frekventovaná a chodci, kteří zde přecházejí, se cítili za špatné viditelnosti ohroženi. Dotace v rámci Olomouckého kraje činila 12 tis. Kč, obecní spoluúčast 24 tis. Kč.